"DIRVA" (THE FIELD)
Lithuanian Weekly
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States $2.00
Canada and Mexico 2.50
Lithuania and other countries 3.00
DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

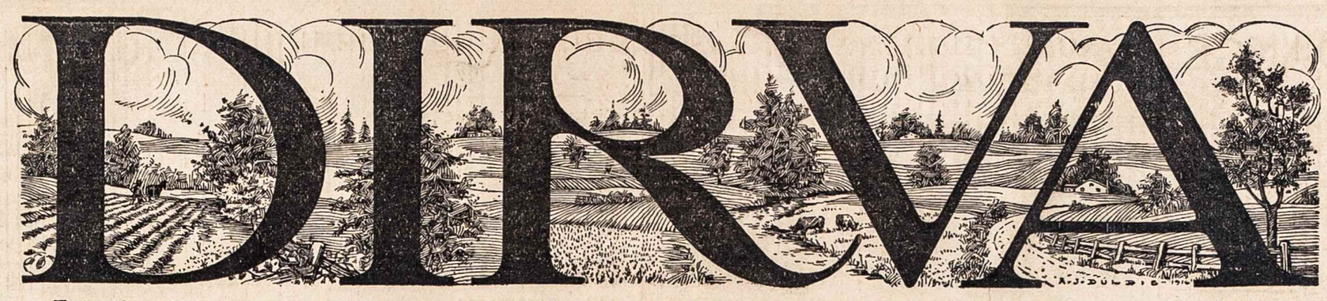

"DIRVA" (THE FIELD)
Savaitinis Laikraštis
Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos B-vė
Vienatinis Lietuvių Laikraštis Ohio Valst.
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Meksikoje 2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse 300
DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

No. 52 CLEVELAND, OHIO PENKTADIENIS, GRUODŽIO-DEC. 28, 1934 KAINA 5c. 47 Vol. XIX (19-ti Metai)

Sako, Noreta Nužudyt ir Stalinas

RENGTA SUOKALBIS PRIEŠ VISĄ SOVIETŲ VYRIAUSYBĘ SU "INTERVENCIJA KAPITALISTINĖS ŠALIES"

Maskva. — Sovietų šaltiniai skelbia jog tardant suimtą Kirovo šoviką, Leonidą Nikolajevą ir trylika kitų su juo suimtų asmenų iškilę aikštėn jog buvę rengiama nužudymas ir Stalino ir ruošiama "kapitalistinės šalies įsikišimas" į visa tai, su tikslu nuversti komunistinę tvarką Rusijoje.

Sakoma kad Nikolajevas pripažinęs jog tame suokalbyje esąs įmaišytas ir Trockis, kuris dabar gyvena slapstydamasis Prancuzijoje.

Toliau, skelbia buk Nikolajevas prisipažinęs kad su jo nužudymu Kirovo Leningrade Gruodžio 1 d., turėjo buti pasikėsinimas Maskvoje ant Stalino kitos teroristų grupės, tikslu pradėti visuotiną veikimą prieš sovietų valdžią.

Tame gali buti ir teisybės, bet gali buti ir pačių dabartinių Rusijos valdovų sumanymas pasinaudoti šia proga išžudyti savo ne visai ištikimus rėmėjus, kurie nors yra geri komunistai, bet negaudami sau prideramų vietų šiaušiasi prieš valdančiuosius.

Nužudymas vieno sovietų mašinos žmogaus sukėlė Rusijoje kraujo praliejimą: jau 103 asmenys nužudyta nors gal jie nieko bendro su to žmogaus, Kirovo, nužudymu neturėjo.

Dabar dar laukią teismo kiti 29 suimti asmenys, kuriems jokio išteisinio nebus.

Ankčiau buvo pranešta kad sąryšyje su tuo pačiu bruzdėjimu, tapo areštuoti kiti du žymųs buvę sovietų vadai, Kamenevas ir Zinovjevas. Jie buvo iki šiol laisvame ištrėmime.

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Amerikos Darbo Federacija išleido viešumon savo platformą kurią stengsis įvykdyti prasidėjus naujam S. V. kongresui. Tas programas yra: įvedimas 30 valandų darbo savaitės; išnaikinimas kompanijų privatinių unijų; pravedimas senatvės pensijų ir bedarbės apdraudos ir tt.

Valdžia turės parupinti darbus. Amerikos Darbo Federacijos viršininkai sako kad industrijos nepajiegė duoti darbininkams daugiau darbų prie "Naujos Dalybos", todel valdžia turi rupintis patiekti darbų šalies bedarbiams.

Federacija kas mėnuo išduoda skaitlines bedarbių. Per Spalių mėnesį 1934 m. bedarbių buta 10,671,000, o 1933 metais buta 11,122,000.

Skaičius asmenų pasilaikančių iš pašalpų per metą laiko padaugėjo penkiais milijonais, sako Federacijos viršininkai.

Sako, per Lapkričio mėnesį dirbtuvėse samdomų darbininkų skaičius sumažėjo 1.9 nuoš. ir algos nukrito 2.5 nuoš. per tą patį laiką.

Angliakasiai reikalaus 30 valandų savaitės. Minkštos anglies industrija susiduria su atkaklia kova, ir savo kovos lauką perneš į Kongresą. Tarp darbdavių ir darbininkų unijos nepriėjus prie jokio susitaikymo už 30 valandų darbo savaitę, angliakasių unija pasiryžus tą išreikalauti iš Kongreso. Angliakasių unijos prezidentas Lewis sako stos išvien su Amerikos Darbo Federacija iškovojimui darbininkams 30 valandų savaitės. Angliakasyklų savininkai griežtai priešinasi 30 valandų savitei.

Spottsville, Ky. — Angliakasyklos gazų sprogime vienas darbininkas užmušta, keturi kiti sužeista.

Grass Valley, Calif. — Aukso kasykloje ištikus gazų progimui užmušta du darbininkai. Tuo laiku dirbo po žeme 280 vyrų.

Scranton, Pa. — Netoli čia, Du Pont parako dirbtuvėje ištikus sprogimui užmušta trys darbininkai.

Berlinas. Nuo ingų dujų katastrofoje nuodyta 18 darbininkų, kiti tik taip apsvaiginti.

NRA KONTROLĖ BUS IŠDALINTA SRITIMIS

Washington. — NRA taryba paruošė planus išdalinimui NRA kontrolės skyriams svarbiuose miestuose, vietoje vieno centro.

Bus įsteigta du punktai, vienas New Yorke, kitas Chicagoje, ir jų skyriai bus Bostone, Clevelande, Philadelphijoje ir San Francisco.

IR PRANCUZIJA ATSIMETA

Washington. — Ir Prancuzija pareiškė kad atsimes nuo karo laivynų sutarties padarytos Washingtone keli metai atgal, kuri baigiasi 1936 metais. Jau Japonija pirmiau pareiškė savo atsimetimą. Anglija ir Suvienytos Valstijos nustebo patyrusios kad ir Prancuzija atsimeta.

PLĖŠIKAS UŽMUŠĖ PAŠALINĘ MERGINĄ

Ravenna, O. — Bedarbis vyras, kurio žmona yra mokytoja ir turi vietą, automobiliu privažiavęs prie poros einančių merginų, iššokęs pagrobė vienos piniginę mašnelę ir vėl leidosi savo automobiliu pasprukti. Dažiavęs prie kryžkelės, lėkė nepaisydamas signalinių šviesų, susimušė su kitu automobiliu, kuriame važiavo trys merginos; viena iš tų merginų tapo užmušta.

Septyni užmušta. Bagdadas, Irak. — Arabijos tyruose rasta sudužęs pasažierinis lėktuvas ir jame buvo užsimušę septyni žmonės, visi Nederlandai. Spėja kad lėktuvą galėjo nutrenkti žaibas.

ŽMONĖS BE SUPRATIMO

Automobilistai yra tai žmonės su mažiausia supratimo — jie elgiasi lyg jų mašina kuria jie važinėja. Jie retai kada parodo palankumo pėkštiems, lyg manydami kad pėkščiam nevalia nei gatve pereiti. Jie lekia tiesiog ant žmogaus ir užtai miesto gatvėse daug žmonių per metus užmušama.

Pėkštiems reikia elgtis atsargiau ir nebandyti eiti skersai gatvę kuomet joje smarkiai lekia automobilistai. Poros minutų palaukimas reiškia jums gyvenimą, o skubėjimas reiškia riziką netekti gyvybės ant visados.

NORI APTARTI BONUS ANKSTI

Washington. — Tikima kad kareiviams bonų išmokėjimo reikalavimas bus patiekta Kongreso apsvarstymui už kokių trijų savaičių kaip Kongresas susirinks.

Norima tą klausimą apdirbti greitai, kad nesimaišytų ir kad kareiviai žinotų kur jie stovi.

SAKO DU PONT PELNĖ 228 MILIJONUS KARO LAIKE

Washington. — Suv. Valstijų Senato komisija tyrinėjanti amunicijos išdirbėjų padarytus pelnus karo laike, pradėjo knistis giliau į Du Pont de Nemours Co. padarytą $228,731,000 pelną. Laike karo, ta kompanija pardavė parako už suvirš bilijoną dolarių ir padarė milžiniškus pelnus, bet vienas tos kompanijos galvų nemokėjo valdžiai taksų nei cento.

RIAUŠĖS SU NEGRAIS

Shelbyville, Tenn. — Čia prasiplėtė riaušės tarp baltųjų ir negrų taip kad reikėjo į miestą atsiųsti 600 valstijos kariumenės įvedimui tvarkos. Riaušės kilo kada laike tardymo teisme negro už užpuolimą ir išgėdinimą baltos merginos, baltieji užpuolė teismo namą, išplėšė apkaltintą negrą jo nulinčiavimui. Teismo namas tapo sudegintas, pora žmonių užmušta.

KONFERENCIJA APTARIMUI INFLIACIJOS

Washington. — Sausio 16 d. čia šaukiama konferencija ukininkų, industrialistų, kongresmanų ir ekonomistų aptarimui padaugninimo popierinių pinigų skaičiaus, arba įvedimui infliacijos, ir tos konferencijos daviniai bus pasiulyta Kongresui.

ATLANTIKO AUDROJE ŽUVO 21

New York. — Atlantiko vandenyne, iki pereitos savaitės pabaigos, per 10 dienų siautė smarki audra, kurioje paskirose vietose žuvo 21 asmuo. Didesni laivai keletoje vietų išgelbėjo skęstančių laivų jureivius.

AGITUOJA MARŠUOTI JIEŠKOTI BONŲ

Washington. — Paaiškėjo kad komunistai agituoja buvusius kareivius vėl surengti visuotiną maršavimą į Washingtoną reikalauti atmokėti bonų. Amerikos Legiono vyriausias komandierius pasitaręs su Prez. Rooseveltu atsišaukia į veteranų skyrius stengtis sulaikyti tokį kurstymą. Sako kad veteranai tyčiomis suvedžiojami.

Amerikos Legionas savo konvencijoje nutarė kovoti už bonų išmokėjimą, taigi dabar komunistai iššoka į priešakį pakurstyti veteranus eiti į Washingtoną.

16 UŽMUŠTA GELŽKELIO NELAIMĖJ

Hamilton, Ont., Canada. —Kalėdų vakare netoli čia įvyko didelė traukinio nelaimė, kurioje užmušta 16 pasažierių ir keliolika kitų sužeista. Greitasis traukinis užlėkė ant ekskursinio traukinio ir jo tris vagonus sutrupino, užmušant ir sužeidžiant daug žmonių.

Kanadoje ant gelžkelių yra ištikusios kitos didesnės nelaimės, pav. 1857 m. vagonams sukritus į kanalą žuvo 75 m.

1864 m. — traukiniui nukritus nuo tilto užmušta 83 pasažieriai.

1910 m. — nukritus nuo tilto, užmušta 63 pasažieriai.

SEPTYNI UŽMUŠTA

Chicago. — Per Kalėdas traukinis užmušė septynis tarnautojus šelpimo įstaigos, kurie automobiliu važiavo per gelžkelio bėgius, ir užlėkė ant jų Grand Trunk traukinis.

NUŠOVĖ PAVIJĘS ŽMONOS IŠVILIOTOJĄ

Dayton, O. — Louis E. Parker, motorciklinis policijantas iš Savannah, Ga., čia pasivijo savo žmoną ir vyrą kuris ją išviliojo ir išsivežė, ir užtikęs juodu telegrafo ofise, tą vyrą nušovė, o pats pasidavė policijai.

PAGERBĖ 94 MOTINAS

Roma. — Italijos premjeras Mussolini Gruodžio 22 d. atidavė pagarbą Italėms motinoms turinčioms daugiausia vaikų. Iš paskirų provincijų surinko po vieną su daugiausia vaikų, parsikvietė jas į Romą, viso 94 motinas, kožnai padovanojo po 4000 lirų pinigų (apie $320). Paskiau jos visos buvo nuvestos net į Vatikaną pas popiežių, kur gavo palaiminimą.

DEPOZITAI BANKUOSE PADAUGĖJO

Nuo pradžios 1934 metų depozitai padaugėjo $2,827,000,000 suma, praneša Federalio Rezervo sistemos narių raporte. Bet ne visi bankai priklauso prie Federalio Rezervo, todel sprendžiama kad bendrai visuose bankuose visoje šalyje depozitai galėjo padaugėti $6,300,000,000 suma.

MALARIJOS EPIDEMIJA

Colombo, Ceylon. — Ant Ceylono salos siaučia malarijos epidemija, nuo kurios per praeitas dvi savaites mirė apie 2,000 žmonių.

Sudegė 500 vištų. Netoli St. Clairsville, O., sudegė vištinės, kuriose gaisre sunaikinta 500 vištų.

Trys užmušta. Netoli Delaware, O., susimušė traukiniai su žmonėmis važiuojančiais į Clevelandą šventėms, užmušta trys pasažieriai.

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Visiems "Dirvos" Draugams ir Rėmėjams

Linki Redakcija ir Administracija.

KAIP ŠIĄ ŽIEMĄ LIETUVOJE BUS ŠALINAMA NEDARBAS

Kaunas. — Lietuvoje sekmingesnei kovai su nedarbu, kuLietuvoje padidės žiemos metu, yra įsteigtas viešųjų darbų fondas. Dabar ministerių kabinetas jau patvirtino viešųjų darbų planą šiai žiemai. Numatoma kad žiemą visoje Lietuvoje gali buti apie 8000 bedarbių, kuriems bus suteikta pusė milijono darbo dienų. Už tą darbą jiems reikės užmokėti apie 2 milijonus litų iš viešųjų darbų fondo.

Bedarbiai su šeimomis bus aprupinti darbu arčiau jų gyvenamų vietų o viengungiai bus siunčiami į tolimesnes vietas. Sunkiausias bedarbių buvis yra dideliuose miestuose. Dėlto jiems bus duodamas didesnis darbo dienų skaičius. Prie šių viešųjų darbų finansavimo prisidės ir miestų bei valsčių savenamų vietų, o viengungiai bus

Dauguma Lietuvos bedarbių yra juodadarbiai, paprasti darbininkai. Pradžioje sudėtingesnius darbus jie negalės dirbti. Užtai jie bus išmokomi specialių ir kraštui naudingų darbų: namų stogams dengti gontus gaminti, akmenis tašyti ir t.t. Akmeningų plotų Lietuvoje yra gana daug. Išmokys darbininkus akmenis tašyti, akmens paruošimas miestų gatvėms grysti ir keliams taisyti bus daugiau išplėstas.

Meilės Tragedija

Aukštadvario valsč., Jurgionių kaimo gyventoja Elena St. porą metų mylėjosi su K. Jis žadėjęs vesti, bet vėliau atsisakęs. Elena St. nutarė keršyti. Sumanė buvusiam mylimajam nupjauti ausį. Priskynė gražių gėlių puokštę, į jį įdėjo atlenktą skustuvą ir, eidama pro šalį, dainuodama "Sudiev, kvietkeli, tu brangiausis", švystelėjo gėlėmis K-kui per veidą. Vaikinas apsipylė kraujais. Skustuvas, buvęs paslėptas gėlėse, perpjovė jam veidą. Alena St. patraukta atsakomybėn. "L.A."

RUOŠIA UŽSIENIŲ DIENĄ

Kaunas. — Vilniui Vaduoti Sąjunga prie savo centro Kaune įsteigė užsienių komisiją, į kurią ineina: Prof. M. Biržiška, Kun. Prof. F. Kemėšis, žurnalistas Matas Šalčius, redaktorius Ant. Bružas, Adv. Rap. Skipitis, kulturos departamento direktorius Ant. Juška, geležinkelių direktorius Masiliunas ir redaktorius Vincas Užda-vinys.

Komisija rupinsis užmezgimu glaudesnių ryšių su užsieniuose gyvenančiais Lietuviais bei jų organizacijomis. o taip pat su kitatautiškomis (Ukrainečių, Gudų) organizacijomis, su kuriomis ryšiai ir bendradarbiavimas galėtų buti naudinga Vilniaus Vadavimo paruošiamajam darbui. Komisija nutarė pasiulyti Vilniaus Vaduoti Sąjungai drauge su kitomis organizacijomis Lietuvoje ir užsieniuose, 1935 metų Birželio mėnesio pirmą sekmadienį suruošti pirmą Išeivių Dieną. Tą dieną visu platumu visa išeivija visuose kraštuose turėtų širdimis bei mintimis gyventi Lietuvos gyvenimu, o Lietuva — savo išeivijos gyvenimu.

Netrukus bus išdirbta ir paskelbta Išeivių Dienos bendras programas ir bus pakviesta visos Lietuviškos organizacijos užsieniuose organizuoti Išeivių Dieną. Tsb.

Vokiečiai Karaliaučiuje Duksta

Kaunas. — Vokiečių spaudos varomos aštrios anti-Lietuviškos šmeižto kampanijos pasėkoje, Lapkričio 26 d. vakare buvo padaryta pasikėsinimas prieš Lietuvos konsulatą Karaliaučiuje. Buvo išdaužyti konsulato kanceliarijos langai.

IŠLEISTA DIDELĖ KNYGA APIE KARŽYGIUS DARIŲ IR GIRĖNĄ

Steponas Darius su savo motina— ankstyvesniais laikais kada Steponas dar tarnavo Amerikos kariumenėje. Dabar jiedu abu jau apleido musų tarpą ir nuėjo amžinastin iš kur niekas nesugryžta.

Kapitonas P. Jurgėla paruošė knygą apie Darių ir Girėną, kurią leidžia šių didvyrių giminės; didelę dalį pelno skiria Dariaus-Girėno paminklui, kuris ruošiamasi statyti Chicagoje. Ši knyga (apie 400 pusl. didumo) jau spausdinama gerame popieriuje ir turės apie 90 paveikslų; bus su gražiais viršeliais. Nežiurint didelių išlaidų knygos paruošimui, ji bus pigiai parduodama.

PITTSBURGHO PADANGĖ

OTERIS NUŽUDĖ ŠEŠIS IR PATI SAVE

Perrysville, Pa. — Katherine Schoch, 38 metų moteris, atkus į svečius pas savo brolį seserį, nušovė savo seserį, vo brolį, brolio keturis vais ir sunkiai sužeidė brolio ioną. Paskui pati nusinuodi-. Ji atvažiavo pas saviškius ieš Kalėdas, atsiveždama dikai dovanų ir tarpe jų revolį kuriuo atliko savo kruvi darbą, ir nuodus sau.

Diena pirm to ji buvo Dunnk, N. Y., kur nušovė savo serį.

Spėjama kad ji buvo pamišio apimta iš priežasties nesei mirimo jos vaiko. Ji buvo edus du sykiu ir abu sykiu ersiskyrus nuo to paties vy-.

UŽSIMUŠĖ KETURI STUDENTAI

Canonsburg, Pa. — Gruodžio 2 d. važiuojant automobiliu er gelžkelio bėgius tapo užusti du vaikinai ir dvi merinos, visi studentai, nuo 16 iki 8 metų amžiaus, visi žymesių tėvų vaikai.

Mokyklai užsidarius švenems, jie matyt susitarė automobiliu pasivažinėti.

ŠAIGIAMA NAUJAS PHILADELPHIJOS PAŠTAS

Philadelphia, Pa. — Čia baiiama budavoti naujas pašto udingas, kurį galima bus paiekti visais transportacijos buais — automobiliais, geležinliais, orlaiviais ir laivais.

Šis pašto budinkas kaštuos enkis milijonus dolarių ir yra ntras didumu po Chicagos nauai įrengto federalio budinko.

KEARNY, N. J.

POLITIŠKOS ŽINIOS

1898 metais Kearny miestą aldė Demokratai, tuomet miesas buvo labai mažai apgyvenas, nors teritoriją užėme gana lačią. Po 1898 metų pradėjo sigalėti Republikonai, ir jie miesto valdžioje taip sustiprėjo kad nei vieno Demokrato neiko miesto savivaldybėje, ir bui Demokratu šiame mieste atodė kaip buti visai svetimšaiu. Bet pastarais laikais Demokratai pravedė keletą savo atstovų į miesto valdybą, o pereitais rinkimais pravedė dar lu savo atstovu, ir jau Demokratai turi vienu balsu diduną, butent 5 Demokatai ir 4 Republikonai. Tikima kad atinančiais naujais metais baigsis Republikonų viešpatavimas ouvęs per 36 metus. Per tą aiką Kearny išaugo į 45,000 gyventojų. Kaipo naujas miestas labai gražiai atrodo. Lieuviai čia daugumoje turi savo nuosavybes.

Lietuviai čia aktiviai dalyvauja politikoje: per tris karus turėjo išstatę savo kandidatą į savivaldybę, bet pralaimėjo. Praeities rinkimais Lietuvių remiamas kandidatas Republikonas laimėjo nominacijose, bet pralaimėjo prieš Demokratą galutinuose rinkimuose. Šį kandidatą rėmė oficiališkai L. P. Klubas, ir čia biskį kaltė puola vietiniams politikiams už nepermatymą, nes iau buvo pernai numatoma kad Republikonai nelaimės, ir nevertėjo su jais susidėti.

Dabar Republikonai miesto valdyboje skubina pravesti tam ikrus patvarkymus kad inėję galę Demokratai po naujų mėnų negalėtų pašalinti iš vietų am tikrų Republikonų valdininkų bent per metus laiko.

GAUKIT DOVANŲ 1935 m. Kalendorių su Dariaus ir Girėno paveikslais — atnaujinkit savo prenumeratą už "Dirvą" visam 1935 metui ($2.00).

AKRON

LANKĖSI LIETUVIS KUNIGAS. Gruodžio 21 ir 22 dd., buvusioj Šv. Petro bažnyčioje lankėsi iš Clevelando Šv. Jurgio parapijos vikaras, Kun. Andžiulaitis. Jisai čia aprupino dvasiškais reikalais Lietuvius katalikus. Jo apsilankymas paliko nemažo įspudžio mums, ir mes jam esam labai dėkingi.

Šv. Petro parapijos klebonas Kun. Mahoney yra labai prielankus Lietuviams, po keletą kartų į metus parkviečia Lietuvį kunigą, ir apgailauja kad Lietuviai nustojo savo bažnyčios ir jau neturi savo kunigo. Jis sako, jeigu kokiais sumetimais Lietuviai atsitraukė nuo Šv. Petro bažnyčios, dabar gali gryžti ir lankyti ją; bedarbei esant, nereikalauja pinigų, ir pasižada patarnauti Lietuviams parkviesdamas Lietuvį kunigą, o su laiku, sako, gal gaus Lietuvį kunigą ir nuolatinai, jeigu Lietuviai prie parapijos laikysis.

GAVO PINIGŲ. Miesto valdyba gavo iš federalės valdžios paskolos tris milijonus dolarių suvedimui naujų nuobėgų. Sako, pradėjus tą darbą apie du tukstančiai darbininkų bus paimta dirbti, ir darbo bus metams laiko. Jei tas įvyktų, butų didelis pasigerinimas darbininkams. Laukiam.

PAĖMĖ DARBAN. Prieš Kalėdas, Firestone gumų dirbtuvė priėmė darban suvirš porą šimtų darbininkų. Visos gumų dirbtuvės dirba po 6 valandas keliom permainom į dieną. Ar ilgai tas bus nežinia. Dirbantiems darbininkams mokestis yra vidutinė. Kaip bus po Kalėdų matysis. **Kalnas.**

PATENKINTAS 'DIRVA'. Šiuomi atnaujinu savo prenumeratą už "Dirvą", man patinka kad "Dirva" teisybę aprašo apie musų lakunus, kurie pereitą visą vasarą rengėsi skristi į Lietuvą ir niekur neišskridė. Musų Akrono cicilikai irgi išsijuosę dirbo, rinko žmonėse aukas tam "skridimui", ir nedavusius niekino. Neužteko po namus landžiot, dar SLA. kuopos susirinkimuose pradėjo kokias ten blekutes pardavinėti, ir rado nemažai tokių kurie jas pirko. O dabar kaip matyti tai patys tų blekučių agentai savo blekutes padėjo į kampą ir nustojo žmonėms į akis lindę. **Blekučių Nepirkęs.**

ARGENTINA

BERISSO KOLONIJA

Lapkričio 4 d. Berisso mieste mirė Antanas Rakauskas. Jis savaitė prieš mirtį buvo staiga del nežinomų priežasčių išėjęs iš proto ir buvo išvežtas į bepročių namus, ten ir mirė.

SALTOS LIETUVIAI

Tolimoje Argentinos šiaurėje, kur karštis visus metus nepaliaujamai kepina, nedideliame bet kulturingame ir švariame Saltos mieste Lietuvių taip pat susidarė nemažas burelis, kurie čia nuolat gyvena. Senas gyventojas, B. Norvaišas, keli mėnesiai atgal atidarė nuosavuose namuose pusėtiną biznį, valgyklą su išgėrimais. Norvaišas vieną kambarį savo valgykloje parengė specialiai Lietuviams. Čia dabar labai patogu užciti visiems Lietuviams ne tik pavalgyti bet ir pasikalbėti ir Lietuviškų laikraščių pasiskaityti, kurių jis gauna iš Buenos Aires ir iš Šiaurinės Amerikos.

Kiti du Saltos Lietuviai, broliai Jonas ir Antanas Strikai, ant savo sklypo pradėjo statyti murinį namą, kuriame mano įrengti kino teatrą. Saltos Lietuviai vieni kitus labai gerbia ir visaip palaiko.

Kol kas laikraščių ateina nedaug, bet po Naujų Metų manom visi užsisakyti po laikraštį ir sekti kaip Lietuviai gyvuoja ir žengia pirmyn visoje Pietų Amerikoje, Lietuvoje ir Šiaurės Amerikoje. "A.Ž."

"DIRVO" AGENTAS PITTSBURGHE
Prenumeratas priima Amerikoje ir į Lietuvą
P. RAJAUSKIENĖ
135 South 19th Street

NAUJAS LIETUVIS DAKTARAS

DR. JONAS G. ARENTAS

Vienas iš gabiausių Lietuvių gydytojų Bostono apylinkėje yra Dr. Jonas G. Arentas.

Jis gimė ir augo So. Bostone, kur baigė aukštesnę mokyklą. Įstojęs Tufts kolegijos medicinos fakultetan, jis baigė mokslą 1928 metais. Baigęs mokslus, daktaras Arentas praktikavo metus laiko Roxbury ligoninėje.

Po to jis beveik tris metus specializavosi chirurgijoje Carney, Šv. Elzbietos ir Bostono miesto ligoninėse. Miesto ligoninės viršininkas, pastebėjęs Dr. Arento nepaprastus gabumus, pakvietė jį užimti ligoninės vedėjo padėjėjo vietą. Šioje vietoje daktaras Arentas ištarnavo suvirš tris metus.

Vis daugiau ir daugiau ligonių privačiai kreipėsi pas daktarą Arentą. Pagaliau jis buvo taip darbu nuvargintas, kad turėjo arba atsisakyti nuo vietos ligoninėje arba atsisakyti priimti pašalinius ligonius. Jis nutarė palikti gerai apmokamą vietą ir pašvęsti visą savo laiką savo pacijentams.

Ligoninės tarybai jis padavė atsistatydinimo raštą Rugpiučio mėnesyje, bet jie nenoromis sutiko jį paliuosuoti nuo pareigų tik nuo Spalių 1 d. 1934 m.

Daktaras Dowling, ligoninės viršininkas, pranešdamas daktarui Arentui, kad jo atsistatydinimo raštas tarybos yra priimtas tarp kitko parašė: "Apgailestauju, kad Tamsta randi reikalingumą šiuo laiku mus apleisti ir tikiuosiu, kad ateitis suteiks Tamsta daug gerovės".

Pagaliau viduryj Lapkričio mėnesio daktaras Arentas užbaigė savo darbus ligoninėje ir dabar priima ligonius savo ofise, 897 E. Broadway, South Bostone, vakarais ir dienomis nuo 1 iki 3 valandos po pietų ofise, 587 Beacon St., Bostone.

Daktarui atsisakius iš miesto ligoninės, jis tuojau buvo pakviestas ir priimtas gydytojų štabo nariu Carney, Šv. Margaretos ir Harley ligoninėse. Jis yra nariu Bostono Orthopedic draugijos, South Boston Medical draugijos ir Massachusetts Medical draugijos.

Daktaras Arentas, turėdamas nepaprastus gabumus, beabejo turės privačioje praktikoje dar didesnį pasisekimą.

Linkime jam kuogeriausjo pasisekimo. **Rep**

PAJIEŠKOMA

Vainoras Antanas ir **Radvilienė Marijona,** gyvenus pas Vainorą, gyvenę Wendel, Pa.

Uldukis Kazys, kilęs iš Kupiškio, Panevėžio apskr., 1909 metais atvykęs Amerikon ir ilgai gyvenęs Bridgeport, Conn., ir ten neva dingęs be žinios.

Šakalinis Edvardas, gyvenęs Bostono apielinkėje ir pas seserį Oną Gekienę, Waterbury, Conn., neva miręs karo laikais.

Skukauskas Julijonas, Jono ir Juozapatos Petraškevičiutės sunus, apie 67 m. amžiaus, gyvenęs Bostono apielinkėje.

Stumbrys Leonas, kilęs iš Vaitkunų k., Razalimo val., Panevėžio ap., apie 52 m. amž., gyvenęs Baltimoje, Md., ir Philadelphia, Pa.

Švelnys Petras, gyvenęs Waterbury, Conn., ir Wanamie, Pa.

Radžiunas Vladas, kilęs iš Sargėlių k., Raseinių apsk.

Kaškelis Juozas, Jono ir Adolfinos sunus, gyvenąs Pittston, Pa.

Kavaliauskas Antanas, kilęs iš Šiaulių ap., gyvenęs Chicago, Ill., ir kitur.

Petrauskai, Petras ir **Antanas,** kilę iš Blindžiakupsčio k., Veiverių v., Marijampolės ap. Jų turtas pavojuje.

Jieškomieji arba apie juos ką žinantieji teiksis atsiliepti antrašu:

Consulate General of Lithuania
11 Waverly Place East
New York, N. Y.

PRISIMINKIME CLEVELANDO SEIMO DVASIĄ!

Miręs Lietuvos žurnalistų vadas, Dr. J, Purickis, mums, gyviems žurnalistams, paliko sektiną pavyzdį — nekišti asmeniškumų viešon spaudon. Savo laikraščius kulturiniu laipsniu pakilėti norėdami, privalome kietai prisimygti ir atsikratyti tos gadynės liekanų kada mirguliavo apsčiai "šmugelninkų", "niekšų", "smalavirių", ir kada vyriausiu Lietuvių laikraščio uždaviniu manyta — mokyti kito laikraščio redaktorių kaip gyventi ir protauti. Pirmiausia, reikia faktus ir teisybę gerbti, drumsčių sensacijų neklijuoti, iš šiaudo vežimų neskaldyti, ir žiurėti ar tavo rašinis visuomenei bei tautai naudos duos.

Todel jau dviem atvejais man buvo nesmagu "Dirvą" skaitant. Pirmu, kada buvo rašoma apie "Vienybės" direktorių prašymą kad Tautininkų Klubas redaktorių parinktų, ir Strumskį nariu priimtų. Kaip paliesti žmonės "Vienybėje" jau pareiškė, abi žinios buvo gryni prasimanymai. Dabar vėl (14 d. Gruodžio) rašoma straipsnis, "Sodoma ir Gomora", kurio tonas, stilius ir įkalbėjimai tautininkų laikraščiuose neturėtų buti pastebima.

Straipsnyje sakoma: "Dirvoje" skaitytojai daug kartu buvo informuoti kad "Vienybė" buvo vedama socialistinėje dvasioje.... kad kontrolė perėjo į socialistų, ar socialistų draugų rankas.... o 96-me numeryje yra P. Grigaičio editorialinis (ar girdite?) straipsnis....

Na, laikas mesti vaikiškus žaislus ir imtis rimtesnių darbų. "Venybė" paskutiniu laiku tiek socialistinėje dvasioje buvo vedama kiek Vatikano "Osservatore" arba S. Bostono "Darbininkas". Tarp jos direktorių (visus asmeniškai pažystu) socialisto, ar socialistams draugo su žiburiu nerasi. Editorialas 96-me "Vienybės" numeryje ne Grigaičio bet paties redaktoriaus parašytas. Jis kalba apie Lietuvos kariumenės sukaktuves. Grigaitis savo straipsnį "Vienybei" prisiuntė ne del to kad jis "Vienybę" po "savo nykščiu" (kaip "Dirvos" bendradarbis sako) turi, bet delto kad jautėsi "V." bendradarbio, p. Strumskio, "apšmeižtas". Tokiomis sąlygomis, kuris laikraštis straipsnio nedėtų, jei butų net paties Balzebubo parašytas? Laikraštinė etika to reikalauja. Savo žurnalisto gyvenime aš pats esu rašęs atitaisymo, paaiškinimo, ar atšaukimo tikslu straipsnių ir į socialistų "Naujienas", ir į maikinį "Keleivį", ir į Bostono "Darbininką", ir į komunistų "Laisvę". Dėku jiems, visi redaktoriai maloniai įdėdavo (suprantama, su savo dvylekiais) visai nesijausdami kad mano straipsniais budavo po mano "nykščiu" padedami, ar iškoliojami, ar ką tokio. Pasitaikydavo dėti ir į tą puslapį kur editorialinius straipsnius deda, visai nepaisant kad mano straipsniai jau jų editorialais virto. Tokių straipsnių siuntimas ir įdėjimas priprastas kulturinių tautų laikraščiams dalykas.

Taigi iš p. Grigaičio straipsnio pasirodymo "Vienybėje" visos tos išvados kurias "Dirvos" bendradarbis prisidarė, man neįmanomos ir nesuprantamos. Jos nėra logika pagrystos. Beje, p. Strumskis tame pat numeryje tinkamai p. Grigaičio "atitaisymus" atremia ir parodo jų bepagrindumą.

Clevelando vidurinės srovės seimo, sako, puiki dvasia viešpatavo. Iš protokolo matyt p. Karpius pasakė: "Mes susirinkome padaryti tarp savęs vienybę ir dirbti išvien savo tautos gerovei Amerikoje".

A. L. T. Sandaros pirmininkas, J. Smailis, paėmė gaidį už kiauterės kada pareiškė: "Už musų tautininkų nesutikimus ir pasiskirstymus **daugiausia kaltinu spaudą."** J. Valaitis sakė: "Kelkime klausimą kaip patys save valdyti", ir Simokaitis manė kad "tautininkams ir sandariečiams bus lengva taikiai sugyventi, **jeigu tik bus gerų norų".**

Tos mintys atsispindėjo rezoliucijose, kur, tarp kitko, pirmoje sakoma: "Laikas yra pribrendęs visiems vidurinės srovės veikėjams artimiau bendradarbiauti, viduriniės srovės spaudoje kooperuoti". Rezoliucija nr. 2 dar aiškiau pareigą uždeda: sako, "Pageidaujame kad redaktoriai ir korespondentai vieni kitų nežemintų ir vieni kitiems nekenktų!

"Dirva", "Sandara" ir "Vienybė" Clevelando seimą sveikino, jam pritarė ir su jo rezoliucijomis sutiko. Tokie raštai kaip "Sodoma ir Gomora", man regis, laužo Clevelando seimo taip dvasią, taip raidę. Butų visiems mums maloniau jei tautininkų žurnalistai pakeistų gaires seimo rezoliucijų dvasia ir šias rezoliucijas imtų kasdieniniame darbe vykdinti.

Kas už — pakelkit rankas!

Vyt. Širvydas.

NUO "DIRVOS" REDAKCIJOS. Musų nuomone, kaltė visokių "Sodomų ir Gomorų" gludi viename asmenyje — "Vienybės" redaktorius J. Tysliava yra atsakomingas už tai. Jisai Chicagoje, Liepos 15 d., 1933 m., viešai ir atvirai pareiškė savo draugingumą P. Grigaičiui (pas kurį buvo nuėjęs viešėti ir paskui sugryžo į tautininkų konferenciją Grigaičio užkerėtas). Nuo to laiko Tysliava viešai niekur ir niekam nepareiškė kad jis, kaipo tautininkų laikraščio redaktorius, neturi nieko bendro su Grigaičiu, socialistų laikraščio redaktorium. Tyslavos buvimas prie "Vienybės" praeityje buvo didžiausia pagalba socialistams sudemoralizuoti tautinę srovę.

Dabar, kaip tik Tysliava sugryžo prie "Vienybės", Grigaitis vėl juomi pasinaudojo: neva "atsakymo" formoje "Vienybės" bendradarbiui, Grigaitis išdrėbė visą purvą ant tautinės srovės ir jos idejų, o tą viską Tysliava, kaipo redaktorius, praleido be pastabų.

Tiesa, atsakymą dėjo prie to kalbamo straipsnio ('Vienybės' nr. 96-me) rašytą paties Grigaičio užpuolamo bendradarbio, bet butų buvę žiauriai ne etiška nedėti....

Grigaitis daug sykių mokejo ir atsakė kitiems laikraščiams jam daromus užmetimus savo "Naujienose", ir tą butų padaręs dabar, jeigu Tysliava nebutų prie "Vienybės" gryžęs.

Tysliava pernai atėjęs nuo Grigaičio į tautininkų konferenciją, primygtinai gyrė Grigaitį, kėlė jo patriotines ir kulturines ypatybes, jo nuveiktus ir veikiamus tautai darbus, tik pabrėžė skirtumą tame jog P. Grigaitis "į nekuriuos klausimus žiuri iš tam tikros kitos pusės". Reikalavo kad tautininkai laikytų Grigaitį sau lygiu tautos darbuotoju, o kada konferencijos dalyviai, geriau už Tyliavą žinodami kaip į ką Grigaitis "žiuri", atsisakė priimti Tysliavos pasiulymą, Tysliava užsimovė skrybėlę sau ant galvos ir konferenciją paliko. Sugryžęs į Brooklyną, jis naudojo "Vienybę" tautininkų niekinimui, ir giedojo himnus Grigaičiui, Gugiui, Bagočiui ir kitiems socialistams.

Jeigu šiame prieraše butų kas neteisingo prieš Tysliavą pasakyta, jam yra teisė padaryti pačioje "Dirvoje" savo atsakymą. Lauksime.

J. ŽEMANTAUSKAS
Viešas Notaras
Užrašo "Dirvą", "Vienybę" ir kitus tautinius laikraščius.
130 CONGRESS AVE.
WATERBURY, CONN.

BROOKLYNO - N Y. IR N. J. ŽINIOS

BROOKLYNO TAUTININKŲ KLUBO PASKAITA

Brooklyn. — Gruodžio 17 d., Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo salėje, Brooklyne, įvyko vietos Tautininkų Klubo paskaita iš Aušros laikų. Paskaitą skaitė Šv. Katarinos ligoninės kapelionas Kun. Milukas, žurnalo "Žvaigždė" redaktorius.

Paskaita buvo grynai mokslinio pobudžio, del to bendrajai visuomenei buvo sunkiau suprantama. Tačiau ją labai puikiai paįvairino Lietuvos Daina, gražiai sudainuodama dainas iš Aušros laikų. Taip pat eilių padeklamavo ir paskaitą apie Suduvą skaitė Juozas Ambraziejus. Kalbėjo ir Lietuvių Radio vedėjas Jonas Valaitis apie musų kulturinius reikalus ir jaunimo prie Lietuvių palaikymą, o svarbiausiai, kad mes savo tautinį įkvėpimą iš praeities tesemiam. Jonas Valaitis Kun. Milukui ir pačią paskaitą padėjo skaityti, nes buvo ilga, turininga ir senuką literatą gana nuvarginanti, tačiau, kas domėjosi, labai įdomi ir turininga.

Vakaru vadovavo Tautininkų Klubo pirmininkas J. Sagys.

Paskaitoj dalyvavo ir Newarko Lietuviu kalbos mokyklos mokiniai. Juos teikėsi atvežti musų geri veikėjai: Žiugžda, Kralikauskas, Boreika, Gudas, Dutkus ir Ambrozaitis.

ATVIRAS LAIŠKAS ARĖJUI VITKAUSKUI

Gerbiamasis: Tamstai išsiunčiau du egzemplioriu "Nežinomo Kareivio Kapas" ir 10 egz. išsiunčiau į New Yorką Jonui M. Dumčiui išpardavimui. Iki šiol jokių žinių neturiu. Nors esu tikras kad čia jokių suktybių nebus, bet nesulaukdamas nuo tamstos prašomų laikraščių kuriuose tamsta pasižadėjai mano knygai parašyti recenziją, prašau tuos laikraščius man prisiųsti ir pranešti kaip sekasi mano knygų platinimas.

Jonas Morkunas,
Šiaulėnų p., Šaukotas.

PAJIEŠKAU pusbrolį Vincą Kaušelą, iš Tauragnų par., Ruzgiškių k., Utenos apsk. Amerikon atvažiavo 1910 m. apsigyveno Chicagoje.

Taipgi pajieškau kumus Emilijų ir Bronių Jasiunaičius, iš Rygos m., pribuvo į Chcagą 1913 m.

Toliau, pajieškau pusbrolį Bernardą Šeškevičių, iš Kietaviškių par., Vindziulių k., Trakų ap. Amerikon atvažiavo 1910 m. ir apsigyveno apie Rochester, N. Y. Jo tėvas norėtų susižinoti.

Jieškomieji patys arba apie juos žinantieji prašomi atsišaukti.

Jonas Mačerauskas
296 Lloyd Street Akron, Ohio

J. A. URBONAS
"Dirvos" Agentas Daytone
534 Michigan Ave. Dayton, O.

LEGIONO DARBYMETĖ

Brooklyn. — Am. Liet. Legiono Dariaus-Girėno Postas savo metiniame susirinkime Gr. 13 d. išrinko 1935 m. štabą šioje sudėtyje: vadu Juozas Očikas (tarnavęs Amerikos armijoje Prancuzijoje, vėliau Lietuvos aviacijoje), padėjėjais K. Labanas ir P. Mikalauskas; adjutantu V. Trainaitis; teisėju-gynėju A. Povilanskas; iždininku V. Kuras; kapelionu K. Jovaiša; ginklininku V. Kaminskas; vėliavininkais J. Šimonis ir M. Sabenka; sargais J. Smitrus ir K. Jurgėla; iždo globėjais P. Pečelis ir J. Šimonis.

Veikliam 1934 metų štabui ir ypač 1933-34 m. Posto Vadui V. J. Vyšniui išreikšta padėka už nuveiktus darbus. Raportas buvo inspiruojantis.

Naujų Metų vakarą Posto bute, 262a Humboldt St., moterys rėmėjos rengia vakarėlį, visi raginami dalyvauti jaukiame legionierių burelyje.

Sausio 3 d. Postas su vėliavomis dalyvaus Estijos karo paliaubų paminėjime, sykiu su Latviais ir Suomiais.

Sausio 10 d. — naujojo Posto štabo įpareigojimo ceremonija.

Sausio 12 d. Posto vėliavininkai su sargyba vyks į 4-to Posto, New Britain, Conn., štabo įpareigojimo ceremoniją.

Tarp-legioninė Estų-Lietuvių-Latvių komisija nutarė Nepriklausomybės Dienų iškilmėse leisti savo atstovaujamoms organijacijoms dalyvauti oficialiai tiktai jeigu tos iškilmės yra visų tautiškų grupių vieningai rengiamos; gi jei vyktų keli paminėjimai tai veteranų organizacijos pačios vienos specialėje ceremonijoje pagerbs iškilmes ir nedalyvaus niekur kitur. Vasario 16 d. rengėjai teiksis šį nutarimą turėti omenyje.

Lakunas A. Kiela iš Chicagos pakeltas į Posto Garbės Narius. Jis atvyksta į Brooklyną apsigyventi ir dalyvaus Aero-Sekcijos vakarėlyje Sausio 19 d. ir Dariaus-Girėno Fondo draugijų seime Sausio 20 d. Sykiu pradės veikti ir skraidymo mokykla, kuriai jau susiregistravo 16 narių, jų tarpe dvi panelės. **Rep.**

☞ 3 CENTAI ☜

Rašydami "Dirvos" Redakcijai arba Administracijai kokius paklausimus visada įdėkite 3c pašto ženklelį.

Išrašykit
"DIRVĄ"
į Lietuvą
DOVANŲ
1935 M.

Prenumerata naujiems skaitytojams į LIETUVĄ ATPIGINTA — tik $2.50!
(Jokių dovanų už šią kainą neduodama)

Kurie išrašys "Dirvą" savo giminėms į Lietuvą iki galo šių metų, mokės tiktai $2.50
(Reguliarė metinė prenumerata $3.00)

DOVANOKIT SAVIŠKIAMS GIMINĖMS LIETUVOJE 'DIRVĄ', JĄ VISI LABIAUSIA MĖGSTA SKAITYTI. — Už $2.50 metuose pralinksminsit visą savo gimtinės apielinkę!

"DIRVA"
6820 Superior ave. Cleveland, O.

Musų Kulturinio Gyvenimo Klausimai — Amerikos ir Lietuvos Politikos Reikalai Chicagos Lietuvių Judėjimas ir Įvairios Žinios

LIETUVIŲ TRIBUNA

VISOKIOS CHICAGOS ŽINIOS

Chicagos antrašas: 1624 So. Western Ave.

NERIJA

Lietuvos Miestų ir Miestelių Aprašymai

ŠALTA, NYKU NERIJOJ

Vanduo, vėjas, smėlis ir žuvėdros. Špičkonė su stintomis. — Lietuviški študentai ir klumpakojis su mergikėmis.

Yra Lietuvoje kraštas kur vėjas nerupestingai nešioja smėlį, skraido ir klykauja pulkai žuvėdrų, vaikštinėja girių karaliai elniai iš žvejai laisvu laiku rankioja pamariuose gintaro grudus.

Tai yra Nerija, siaura smėliuotų kopų juosta tarp Kuršių marių ir Baltijos juros nuo pat Smeltės iki Nidos.

Tamsta, gerasis skaitytojau apie šią Lietuvos Saharą busi girdėjęs tiek ir tiek. Gal tavo žmonelė, tu pats, uošvė arba pagaliau nelemtasis kreditorius ir šią vasarą remontavo čia savo sveikatą.

Bet tai buvo vasarą. Tai buvo tuo metu, kai Neriją buvo užpludę tukstančiai vasarotojų iš Lietuvos ir svetur.

Bet nuvykiva mudu dabar į Neriją. Preiloje mudu pasitiks senas žvejys ir papasakos tą patį, ką ir man papasakojo.

O skurdi yra žvejo buklė vėlybą rudenį. Duksta vėjo įsiubuota Baltija, putodamos bangos ritasi į krantus, neša vėjas sukuriais „špirukais“ smėlį net viršun stogų, braška žvejų bakužės, ir žuvėdos lyg maži vaikai, išgąstingai klykauja po šį kraštą.

Ir ne juokai čia su gamtos prajovais. Ana, nepersenai prieš Didį karą kopų smėlyje ne kartą nuskendo pašto vežimai, neretas keleivis buvo smėlio užpustytas ir žuvo Nerijoj. Kurne-kur dar vėjas atrausia nelaimingųjų kaulus.

Niuru rudenį Nerijoj: nei užvėjos, nei pastogės—smėlis, vanduo, vėjai ir žuvėdros.

* * *

— Jo, dabar pry musa žvejo, pats šlektasis čėsas, šaktarpis, — atsidusta senelis, mėlyna kepure, brezentinėm kelnėm ir guminiais batais, — jo, šaktarpis esti pavasarį ir rudenį. Žuvikės perdėm išnyksta. Ar baloj žvejoji ar musa juroj, tai viens ir tas pats: didei šlektai žvejui į šaktarpį.

— Tada tenka vasarą susirupinti, — pastebiu.

— Tas ale ir nevisada pasiseka. Žvejys tai ne akordo darbininks. Jei žuvikių kurį metą nėyr, tai ir procė nieko nepadeda. Žuvikę pagaut kartais nėra taip sunku, kaip ją turguje parduot. Ak, o ir moka dabar begėdiškai pigiai....

— Girdėjote, juk, įsisteigė bendrovė Klaipėdoj, kuri supirks jusų žuvį.

— Už šitą berods, Lietuvininkų valdžiai didelis dėkui. Juk iki šiol Klaipėdos beamtai biedną žvejį turguje varinėdavo iš vieno kampo į kitą, — kalba Pervelkos žvejys.

Giliai dėkingi Pervelkos žvejai ypač Centro Vyriausybei. Ji šymet per šaktarpį neužmiršo žvejų, kelias savaites juos maitino: davė miltų ir kitų maisto produktų.

Užtat ir Pervelkos žvejai atsiskyrė nuo Preilos žvejų, kurie dar keliaklupščiauja prieš Vokiečius ir įsteigė savo „Pervelkos žvejų susivienijimą“.

— Tik kažin kodėl mus Kuršais vadina, juk jei mes žvejai, tai nesame prastesni Lietuvininkai ir už burus, — samprotauja vienas Pervelkietis, atgabenęs parduoti savo „špičkonę su stintomis.“

— Mes liabai pasilgom Lietuviškų študentų. Tai berods fain vyrukai. Musa kiemo mergikės į Lietuviškus študentus buvo įsimylėję. Ir dabar grometomis į Kauną nusirašinėja. Jie čia buvo apie kelias dienas: žvejoti padėjo, tinklus lopė, venterius statė ir vakarais su musiškiais podraug suktinį bei klumpakojį šoko,— atsimena Pervelkiečiai musų ekskursantus.

Kad ir vargingi žvejai, bet dori ir narsųs. Švarios švarutėlės jų pirkios, kai kur dar Lietuviškų audinių esama ir netiesa, kad

„Žvejų mergatė
Nemoka jokių darbačių“.

* * *

Dar liudnesnis Nerijos vaizdas rudenį kurortuose. Švilpauja vėjai apie vilas, apuokai verkia ten, kur vasarą musų gražuolės gyveno, taisė sveikatą, dažė lupas ir gėrėjosi savo figura maudymosi kostiume. Stori riebųs jų savininkai prisikimšę per vasarą kišenes litų, su rudenio vėjais išsidangino kitur. Liko tik ištikimiausi Nerijos gyventojai, kurie ateinančią vasarą laukia ir manęs ir tavęs, gerasis skaitytojau, o ir tų „Lietuviškų študentų“, kurie jų mergikes šokdino suktinį ir klumpakojį.

"S." — M. Vingėla.

1934 METŲ BONŲ KUPONAI

"Dirva" priima Lietuvos bonų kuponus 1934 ir ankstesnių metų už pilną jų vertę už knygas ir prenumeratą.

VIENYBĖS
Prenumeratos Vajus

Visi kviečiami dalyvauti "Vienybės" vajuje, kuris tęsis visą laiką nuo dabar iki Sausio 31 dieną 1935 metų. Lenktyniuojantiems prenumeratų rinkėjams skiriama

Trys dovanos pinigais

1 — $50; 2 — $35; 3 — $15

ir daug dovanų knygomis. Be to duodama ir komisas nuo prenumeratų.

Klauskite smulkmenų

LITHUANIAN PRESS CORPORATION

Publishers of Vienybė

193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

SANDAROS PREZIDENTO ŽODIS PRIE TAUTINĖS KONFERENCIJOS

Gerbiamas Redaktoriau!

Kadangi pono K. R. Jurgėlos tuli pareiškimai, kurie pasirodė "Dirvos" 48 nr. š. m., Tautinės Srovės Konferencijos protokole, reikalauja pilnesnių paaiškinimų ir įrodymų kaslink Sandaros centro valdybos moralio stovio, todel prašau pavelyti man pasinaudoti "Dirva" kalbamame reikale.

Numatoma kad Amerikos Lietuvių tautininkai eidami prie savitarpinės taikos ir solidarumo, vieną žingsnį žengia pirmyn, o du žingsniu atgal. Toks apsireiškimas sudaro vien tik nemalonumą ir abejonę kaslink atsiekimo to tikslo kurį mes visi Clevelando konferencijoje pasibriežėme atsiekti.

Štai ponas K. R. Jurgėla savo kalboje tarp kitko sako:

"....pats simpatiškas Sandaros prezidentas skundžiasi nesuvaldąs nei redaktoriaus kuris net jo raštus netalpina ir jo patarimų neklauso, kaipo faktino tautininko."

Šiuomi sakiniu ponas Jurgėla įtaria mane nusiskundime apie Sandaros centro valdybos nesątarmingumą, ir dar svetimam asmeniui. Aš ant kiek atsimenu tai su p. Jurgėla nesu kalbėjęsis ne vien apie Sandaros redaktoriaus nepaklusnumą, bet nei apie orą ar t. p. Manau kad šitą žinutę p. Jurgėla atsivežė iš New Yorko, nuo "stambaus" sandariečio, kaip kad ir kitas informacijas apie Sandarą ir Sandaros centro valdybos nesolidarumą.

Dabar gi, jeigu man niekados neturėjus progos pasikalbėti su p. Jurgėla, jis cituoja mano sakinius kuriuos aš jam nepasakiau tai ant kiek galima pasitikėti p. Jurgėlos sekančiu pareiškimu kad "vienas stambus sandarietis pareiškė kad norint derėtis ar susitarti su Sandara, reikia kreiptis ne į Sandaros centrą bet į du ponu New Yorke; kad Sandaros Centras gavęs kokius raštus ar siulymus pirma juos persiųs į New Yorką tiem dviem ponam".

Čia pasirodo kad p. Jurgėla stengiasi įtikinti dalyką kurį laiko užrištame maiše. Del ko neatrišt tą maišą ir aiškiai parodyt kas tame maiše yra? Kuris yra tas "stambus" sandarietis? Kas tie "New Yorko ponai", ar jie sandariečiai?

Pasirodo kad p. Jurgėla prisibijo tų ponų vardus minavoti, lyg kokių gengsterių; ar ne?

Toliau p. Jurgėla sako: "Taigi 'tikrų demokratų' organizacija valdoma ne demokratiškai bet tam tikrų 'brain trust'."

Oficiališkai Sandaros centre trustų praktikavimas nėra pripažintas. Jeigu ištikro koks ten New Yorke misteriškas "trustas" rendasi tai greičiau bus ne "brain trust" bet "fool trust". Nes toks trustas, jeigu jis yra, jis neveikia del Amerikos Lietuvių tautiečių, ir ne abelnos Lietuvystės labui. bet palaikymui tautinės suirutės, idant svetimas elementas tuo pasinaudotų.

Taip kaip aš prie tokių trustų nepriguliu tai sunku mane ir įtikinti jog sandariečiai užsiima gatvine politika, ir dar tarpe savųjų praktikuoja.

Tikiu kad visi dori sandariečiai, o ypatingai tie kurie materialiai ir moraliai remia Sandarą, norės tikrai žinoti iš kokių elementų yra susikopęs tas trustas, ir tą "stambųjį sandarietį". Todel, ponas K. R. Jurgėla, teiksitės tą traicę paleisti į šviesą. **J. Smailis.**

PRIE PONO J. SMAILIO RAŠTO

Kaip skaudu iš šalies žiurint kai subrendę veikėjai, besiteisindami del savo mažų klaidų, kurios kai kada n e v y k u s i a i prieš jų pačių norą įvyksta, ir kurių jiems nei už klaidą neskaitoma ir neprimenama, ir pajutę išsimušantį į gyvenimo priešakį jauną veikėją, sugebantį ir drįstantį kritiškai išsireikšti del musų klaidų ir nuo gyvenimo nutolimo, — vietoje nusidžiaugti kad tauta jau vieną po kito priauklėja jaunesnės kartos vyrą talkai senesniems stumti tą sunkų tautinį vežimą, — įpuola it kokion desperacijon, stengdamiesi tam jaunoliui užduoti tokį moralį kirtį kad jis numotų ranka į visą musų veikimą, ir nutoltų nuo musų tautos reikalų. Tų tik pražibusių žvaigždžių jau ne viena nusileido nuo musų Amerikos Lietuvių gyvenimo tautinės padangės, ir dar daug jų taiu pasielgs, tik vien delei senesniųjų veikėjų pavydo ir tikslingo puldinėjimo. Tie jauni veikėjai iš musų duonos neprašo, jie ateina į musų tarpą veikti širdies jausmo vedami, kad perduoti savo tautiečiams tą ką jiems mokslas ir šio laiko gyvenimas davė....

Einame pries reikalo: P-no J. Smailio čia aukščiau tilpęs raštas yra bereikalingas adv. K. R. Jurgėlos puolimas, ir, reikia pasakyti — visai nepamatuotas. Gal but p. Smailis visiškai nesikalbėjo su p. Jurgėla privačiai apie Sandaros reikalus, bet p. Smailis veik verkdamas ir kumščiu į stalą trenkdamas skundėsi del jo nepaisymo Sandaros redakcijoje ir neklausymo, ir stipriu tonu pagrąsino kad jo nepriverstų aliejumi ugnį gesinti. Tie p. Smailio pareiškimai buvo džiuginą, ir numatėme kad tas daug paveiks į taiką sueiti. Tuos pakartotus p. Smailio pareiškimus girdėjo visi konferencijos dalyviai, — taigi ir p. Jurgėla, kuris, iš tų viešų p. Smailio skundų išeidamas, ir papasakojo vietinio sandariečio pasakymą, kaipo iliustraciją. Kad oficiališkai Sandaros centre trustų praktikavimas nėra pripažintas, tai tą visi žino, gi kaip ten tikrumoje yra — mes, ne — sandariečiai, nesiimame spręsti.

Kai del trejulės įvardinimo, p. Smailis teiksis prisiminti kad adv. Jurgėla taktiškai vengė bent kokį asmenį įvardinti, taip lygai elgėsi ir p. Smailis, bet visi Brooklyniečiai dalyviai ir vienas Chicagietis tą sandariečio pareiškimą del Sandaros centro praktikuojamo "patarimų" jieškojimo pas du ponu New Yorke patys girdėjo čia, Brooklyne; pavardės buvo žinomos ir daugumai kitų pasitarimo dalyvių. Nagi, jei p. Smailis leis jam atminimus panaujinti, juk tuojau po p. Jurgėlos kalbos viena ponia tuos tariamuosius Sandaros, kaip p. Smailis vadina, "fool trust" narius įvardino, pagrąsino kai kam kad ji viską praneš tiems "ponams" ir, gal p. Smailis dar negirdėjo, ji savo pažadus tesėjo.... Kad p. Smailis prie tokių trustų nepriguli tai buvo aišku iš jo jautrių nusiskundimų konferencijoje, bet kad jis nežinotų tos "traicės" (tikriau dvejulės) tai tenka rimtai abejoti.

Mes padarėme Clevelande **taiką.** Tai kam ją dabar drumsti užsipuolimais ant jauno, rimto ir atviro bei drąsaus veikėjo? Kad jo kalba teisingai protokole buvo nupasakota, visi dalyviai gali paliudyti. Konferencijoje visų buvo laisvai kalbama, ir tas laisvas išsikalbėjimas privedė prie taikos. Tai kam dabar tas kalbas panaudoti destruktyviam darbui, kad iš naujo suerzinti tautinę visuomenę, kuri po konferencijos buvo labai žymiai aprimusi, ir jau vidurinės tautinės srovės veikėjai buvo pradėję švelniau kooperuoti tautiniam veikime? Apie taikos griovėjus ir puolimus vieno ar kito veikėjo Konferencijos dalyvių yra pravesta rezoliucija, kuri nusako aiškią už tai ir bausmę. Ir del to kitokio patarimo nereikia.

Taigi p. Smaili, Sandaros reikalus verčiau gydykite patys savo tarpe, bet ne kaltinkite kitus, kurie su tuomi yra mažiausia surišti, ir tik iš šalies tam tikroje vietoje nurodė vieną-kitą nenormalumą dabartiniu gyvenimo laiku Sandaros įstatymuose. Už tokią pastabą reikia tik padėkoti, bet ne užpulti.

Be to, mes apie Konferencijoje pasakytas kalbas daugiau nediskusuosime. Mes tautininkai norime konstruktyvio, bet ne destruktyvio veikimo tautinės srovės tarpe.

J. SAGYS, Konf. Sekr.

KITOS PASTABOS PRIE GRIGAIČIO "TRANS-ATLANTINIO SKRIDIMO"

Rašo J. R. James-Janušauskas.

(Pabaiga iš pereito nr.)

"Skridimo diktatorius" ir toliau dainuoja pagyrimus apie Vaitkų. Ar jis neatsimena kas atsitiko tiems nabagams "leitenantams" kurie buvo armijos priversti vežti oro paštą? Trylika tų "aukštai išlavintų" jaunuolių lakunų žuvo per 16 dienų, delto kad nebuvo kvalifikuoti tam darbui. Be to dar sudaužė apie 35 brangius kariškus orlaivius. Visi tie žuvusieji turėjo daug daugiau patyrimo negu Vaitkus. Taipgi jie skraidė trumpas distancijas virš žemės. Kokie butų buvę rezultatai jeigu jie butų mėginę skristi per okeaną, kur nėra nei šviesų nei radio kelrodžių?

Amerikos žymiausi lakunai, k. t. Wiley Post, Pulk. Goebel, Clyde Pangborn, Jimmie Mattern ir kiti mažai ką bendro turėjo su kariumene. Karo lakunų kiekvienas žingsnis yra gabių viršininkų sekamas, gi Leit. Vaitkaus viršininku dabar yra P. Grigaitis, kurio patyrimas aviacijoje yra 0, del to pasekmės bus dar mažesnės. Kada kairėji ranka nežino ką dešinėji veikia, rezultatai visados bus gailėtini.

Skridimo "direktorius" kaltina mane buk aš nežinojęs kaip lėktuvą prirengti transatlantiniam skridimui. Ar ne aš surašiau visas specifikacijas ir ar ne aš paminėjau viską kas buvo reikalinga tokiam skridimui? Gal aš perdaug aiškiai išsitariau kaip viskas turi buti atlikta. Kada viskas buvo sužymėta juodai ant balto, "diktatorius" turbut tarėsi sau kad čia jau viskas, dabar mums Janušausko-James nebereikia, bi kas dabar galės skridimą atlikti. Janušauskas visvien nenori publikai meluoti, nenori pažadėti skridimą šiems metams, bet mes turime prižadėti ir prižadėsime, nes kitaip dolarių riedėjimas gali apsistoti. Musų obalsis, 'Gauti kiek tik galima, kolei galima". Skridimas stovi antroje vietoje su mumis. Jei bus galima rasti "lengvatikio" tipo lakuną kuris sutiks su musų nustatymais ir sutiks vežti tik musų vardą tai mes vartosime jį kol jis leisis, o paskui paliksime maišą visuomenei laikyti.

Tas "vėjo maišas" iš "Naujienų" pastogės taipgi drysta išsitarti buk aš nežinojęs kaip nusileisti orlaiviu Fordo airporte. Jo žiniai aš noriu pasakyti kad tokius lėktuvus kaip "Lockheed" aš valdžiau ilgas laikas pirm to kada tas "vedėjas" gudriai sumanė pardavinėti žmonėms šėrus alyvos, kuri buk teka Kinijos upėmis. Man nereikėjo samdyti kitų lakunų nuvežti "Lituanicą II" į New Yorką ir atgal ir kad išmokintų kaip nusileisti minėtu lėktuvu. Aš niekur nejieškojau navigatoriaus kuris sutiktų su manim skristi Lietuvon. Kada Vaitkus, paskraidęs su lakunu Mossmanu manė turįs užtektinai patyrimo ir drąsos, jis nukrito prie Curtis-Reynolds aerodromo, kuris randasi šiaurėje nuo Chicagos. Šis aerodromas yra dusyk tiek didumo negu Fordo aerodromas, tačiau jaunasis "didvyris" iš penkių kartų mėgino nusileisti ir tai nusileisdamas ko nesusidurė su hangaru. Mat, permažai vietos! Tas įvykis yra užrekorduotas kaipo stovintis juokas Curtiss aerodrome, ir nei Vaitkus nei jo "diktatorius" negali tą užginčyti.

Antro skridimo "diktatorius" prisipažysta kad kolei aš dirbau su Altass viskas ėjo be kliučių. Tas buvo del to kad aš turiu ilgą ir įvairų patyrimą, per tai galėjau viską tinkamai atlikti. Viskas ir toliau butų ėję sekmingai jeigu "diktatorius" nebutų užsispyręs kad aš meluočiau pasitikinčiai publikai sykiu su juo.

Kaslink p. Vaitkaus atlikimų, nėra kuo didžiuotis. Keliais atvejais jis visą Altass ir pats save pastatė ant juoko. Ar "diktatorius" mano kad visuomenės atmintis yra tokia trumpa ir prielanki kaip jo? Visuomenė niekad neužmirš tų žymių "atsisveikinimo" banketų nei tų "atsisveikinimo" dienų. Kaip gali p. Grigaitis turėti tiek drąsos prašyti paramos iš publikos tokiai ypatai kaip Vaitkus, kuris atsiduoda save išnaudojimui?!

Baigdamas turiu pranešti publikai sekantį: Gerbiamieji, supraskite kad kolei p. Grigaitis kontroliuos ALTASS ir antrą skridimą, jųs girdėsite tik apie jo 'aukštus nusistatymus', matysit tik dideles ir nereikalingas išlaidas, o pasekmių nebus. **Nebukit apvilti tais vardais ir pinigų sumomis kurias Grigaitis dabar talpina "Naujienose". Tie pinigai buvo senai suaukoti. Jis tik žuvauja daugiau dolarių.** Neaukokite nei vieno centoo daugiau pakol visas skridimo biznis nebus pertvarkytas ir pakol nebus išrinkta naujas komitetas iš žymesnių aukotojų ir nepriklausomų visuomenės veikėjų. Taip pat tekniška kontrolė šio skridimo turi buti perduota į atitinkamo lakuno rankas, nes tik lakunas yra laikomas atsakomingu už pasisekimą ar žlugimą ruošiamo skridimo. Jam vienam turi buti suteikta pilnas autoritetas kaslink prisirengimo ir atlikimo to žygio.

Pačiam "diktatoriui" patariu rašinėti apie dalykus su kuriais jis yra šiek-tiek susipažinęs, o aviaciją palikti lakunams. Aš seksiu kiekvieną jo žingsnį ir pranešiu visuomenei kada tik jis rengsis vykdyti naują sumanymą publikos ir aviacijos išnaudojimui.

DARIAU-GIRĖNO PAMINKLO FONDUI VAKARAS GR. 31

Chicagoje, Gruodžio 20 d., Dariaus-Girėno Paminklo Fondo susirinkime paaiškėjo kad komisija visu smarkumu rengiasi prie sutikimo Naujų Metų, Gruodžio 31 d., kuomet rengiama vakaras Dariaus-Girėno paminklo naudai.

Šis vakaras įvyksta St. Agnes Auditorijoj, 3916 Archer ave, pradžia 8:30 val. Bus dailus programas ir šokiai prie geros muzikos. Programą išpildys komp. A. Vanagaitis su visu štabu, Dainos Choras ir kiti žymus artistai ir artistės.

Dariaus-Girėno Paminklo Komitetas jau galutinai priėjo pasiryžimo be atidėliojimo pradėti paminklo statymą. Iki šiol daug laiko praleista su miesto valdžios atstovais ir dailininkais berenkant tinkamą paminklo projektą, ir renkantis ir stengiantis gauti tinkamą paminklui vietą.

Prie to dabar jau beveik prieita ir darbas eina prie pabaigos ir todel yra vilties kad visi geros valios Lietuviai sulaukdami linksmai 1935 metus gražioje St. Agnes auditorijoje, gausingai prisidės paremdami rengiamą vakarą Dariaus-Girėno paminklo naudai.

Jau keli biznieriai prisidėjo su įvairiomis aukomis tam vakarui ir nėra abejonės kad bus ir daugiau tokių kurie parems šį kulturos darbą. Todel visi Lietuviai rengiasi į viršminėtą vakarą su tikslu paremti tą gražų kulturingą darbą.

Iš kitų miestų siųsdami aukas paminklui siųskite Paminklo Komiteto sekretoriui, 7127 So. Francisco Ave., Chicago, Ill.

"Antras Skridimas" Skraidó po Teismą

Visi smalsuoliai kurie laukė kada "baltoji gulbė" cicilikiškais sparnais pakils, dabar jaučiasi labai apsivylę. Chicagoje vaikščioja nosis nuleidę kaip rodos ką pametę.

Neužteko kad "antram skridimui" surengta "išleistuvės", dabar dar "skridimas" atsidurė teismo rumuose.

Gruodžio 20 d. teisme susirinko "skridimo" ponai ir skundėjai. ALTASS promoterių advokatas reikalavo kad byla butų išmesta. Tačiau teisėjas Lewis pareiškė kad bylos išmesti nėra galima.

Iš priežasties užėjusių švenčių, teisėjas Lewis atidėjo bylos nagrinėjimą iki Sausio 29 d., 1935 metais. Kuomi byla baigsis dar nėra galimybės tikrinti. Nors iš bylinėjimųsi nėra naudos, tačiau su "Naujienų" ponais, kurie su "antru skridimu" taip padarė, kitaip susikalbėti nėra galima.

Tai jau ne pirmas atsitikimas kad socialistai po vadovyste p. Grigaičio turi keblumų su atskaitomis. Kas nepamena SLA. 36-to seimo rengimo atskaitų, "Mokslo Draugų", "Visuomenės Darbo Sąjungos" ir kitų? Tai vis tos pačios "nelaimės", kurios spaudžia "gabius" social-fašistus.

Kaip nebutų, reikia linkėti kad 1935 metai butų laimingesni tiems kuriems lengvatikių vardas priklauso. Rep.

KALBOS APIE PARODOS TĘSIMĄ

Per du metu sekmingai ėjus Chicagoje Pasaulinė Paroda davė miestui dikčiai naudos. Parodos buvusios įtalpos dabar baigiamos griauti. Bet štai Chicagos mayoras Kelly paskelbė kad jis turi noro ir didelio pasiryžimo pakartoti Pasaulinę Parodą dar ateinančiais 1935 metais.

Kaip pasirodo tai tęsimas Parodos 1935 metais yra rimtai svarstomas. Tik reikia abejoti ar federalė valdžia prisidėtų. Rep.

Dienos Klausimais

NAUJAS 1935 METAS

1935 metas atneša Lietuvių tautai keletą reikšmingų istorinių sukaktuvių.

Štai jos:

17 metų nuo paskelbimo Lietuvos Nepriklausomybės akto Vilniuje (Vasario 16).

50 metų nuo mirties rašytojo Petro Armino (Kovo 18).

15 metų nuo susivienijimo Mažosios Lietuvos su Did. Lietuva (Kovo 20).

15 metų nuo rinkimų Lietuvos Steigiamojo Seimo (Balandžio 14-15).

15 metų nuo pasirašymo Lietuvos ir Rusijos taikos (Liepos 12).

15 metų nuo Lietuvių atėmimo Vilniaus iš Rusų bolševikų (Rugp. 11).

70 metų nuo patvirtinimo Lietuvių spaudos uždraudimo (Rugs. 19).

140 metų nuo Rusijos prisijungimo sau Lietuvos, po paskutinio Lietuvos ir Lenkijos padalinimo (Spalių 24).

15 metų nuo Lenkų užgrobimo Vilniaus (Spalių 9).

30 metų nuo išėjimo pirmo Lietuvių dienraščio — "Vilniaus Žinios" (Gruod. 23).

SLA. Lėšų Fondas Padidinamas

Kaip ten seime Detroite su tuo "mažumos" pasiulymu buvo tai tikra misterija: visi kurie seime buvo nieko neatsimena. Reikėjo antru kartu balsuoti seime buvusiems delegatams, ir dabar taip nubalsuota kaip "mažuma" norėjo. Mat, S. L. A. reikaluose visur mažuma turi viršų, tą nariai patyrė per eilę pastarų metų. Nors nariai nepritarė prezidento ir iždininko algų pakėlimui ir mokėjimui algų "sekretoriams", betgi "mažuma" tą padarė įstatymu, kad tik SLA. lėšų fondas turėtų daugiau lėšų....

Bet lėšų fondas taip "nuliesėjo" kad dabar "mažuma" pasidarė sau naują įstatymą: pakelti nariams po 5c į mėnesį (60c į metus) ir turėti lėšų "kelionėms ir sugaištims".

Nors SLA. reikalų vedėjas skaitosi centro sekretorius, ir jis sako daug atliekąs darbo organizacijos reikaluose, bet organe matyti kaip tankiai centre lankosi ponas prezidentas. O "keliones ir sugaištis" turi apmokėti diduma SLA. narių, kuri prieš mažumą negali išsižioti....

P. Grigaitis jau Bara ir "Dirvą"

"Dirvos" redakcija gavo laišką nuo "Naujienų" redaktoriaus P. Grigaičio, kuriame "Dirva" barama dar smarkiau negu buvo drožiama "Vienybei" ("Vienybės" nr. 96).

Savo laiške "Dirvai" ponas "Naujienų" redaktorius parodo savo didelę kumštį. Kitame numeryje tą laišką perspausdinsime parodymui visuomenei kaip tas energingas senukas save gina, o kitiems grąsina.

Automobilių Išdirbimas Nuo 1900 Metų

Nuo 1900 metų, Suv. Valstijose buvo išdirbta pasažierinių automobilių milžiniškas 49,179,000 skaičius.

Pradiniais automobilių išdirbimo metais, budavo padaroma į metus po 5,000 automobilių, arba mažiau negu dabartiniu laiku visos Amerikos automobilių išdirbystės gali padaryti vienos dienos bėgiu, kada dirba pilnu saiku.

Iš to didelio skaičiaus arti 50,000,000 išdirbtų Amerikoje automobilių, 46,195,509 buvo padaryti nuo 1916 metų, kuomet pirmą kartą vienų metų bėgyje buvo išdirbta perviršs milijonas.

Tas parodo kaip nuostabiai automobilių gaminimas ir sunaudojimas prasiplatino per 17 metų.

Žinoma, automobilių prasiplatinimas nebutų buvęs galimas be prisidėjimo prie to petroleumo industrijos. Gasolino išdirbimas praplėsta, kainos pritaikyta prieinamos, ir kiekvienas kas tik turėjo noro, įsigijo automobilį net neturėdamas pinigų.

Darius ir Girėnas Populiariškiausi

Šiandien tarp gyvų ir negyvų Lietuvių populiariškiausi yra musų garbingi lakunai, Darius ir Girėnas, žuvę savo kelionėje į Lietuvą Liepos 16 d., 1933 metais. Tą patiriame iš musų visuomenės, kuri jau daug apie juos girdėjo, daugybė turi jų fotografijas, ir vis jų vardas yra gyvas žmonėse ir atmintis gerbtina. Iš visokių kalendorių duodamų dovanų su "Dirva", visi Lietuviai ima tą kuris turi Dariaus ir Girėno atvaizdus.

Jeigu ne įsimaišymas musų išgamų ir sudemoralizavimas visuomenės savo tuo neva "antru skridimu", butų buvę surinkta pinigų pastatyti jiedviem Chicagoje ir Lietuvoje didžiausius paminklus negu kam kitam iš Lietuvių didvyrių yra pastatyta.

Už tokį savo juodą darbą tie "antro skridimo" gaivalai neš dorų Lietuvių amžiną pasmerkimą.

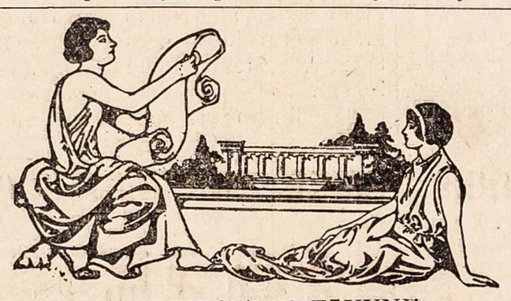

APLEIDŽIANT TĖVYNĘ

Sudiev, gimtos šalies regyklos,
Ak, reikia skirtis man biednam!
Už jurių-marių, kalnų, girių
Klajoti lemta man vienam....

O, akys temsta, širdis plyšta
Kad savo šalį reik palikt!
Nuo abejonių protas klysta,
Svetur gal vargą reiks sutikt....

Tenai rutelės nežaliuoja—
Matysiu jas gal tik rašte....
Pilka gegutė nekukuoja,
Kaip mylimam tėvų krašte.

Ir kas gi žino koks likimas
Patiks mane kitoj šalyj:
Gal vien tik sielvartų brendimas
Teviešpataus jaunoj širdyj....

Svetur ir paukščiai neulbuoja,
Nes ilgis priprastų namų;
Nors žmonės maisto pašapuoja,
Bet jie nerimsta nuo skausmų....

Progos jie jieško kad ištrukti
Ir skrist į krumus, pas savus, —
Kur miela šeimai lizdą pinti
Ir linksmint ošiančius miškus.

Gal man, kaip girios skrajunėliui,
Reikės kentėti ir klajot,
Ir taip kaip beržui svyrunėliui,
Vargų bedugnėj vien vaitot...

Sudiev, jums tankios, žalios girios,
Sudiev, jums broliai ir tėvai;
Ir jums, paukšteliai-čiulbunėliai,
Kurie čia lakstote laisvai.

Sudiev, žali, aukšti, malonųs
Šešupės, Nemuno krantai;
Sudiev, o Vilija, močiute,
Ir Vilniau, gerbiamas šventai!...

J. S. Galinaitis.

ŽINAU KVIETKUS

Žinau Kvietkus — puikų kraštą,
Gerai aš juosius pažystu.
Puikuoliai medžiai, žavios gėlės, —
Sakau aš tiesą ir neklystu.

Žinau tenai aš mergužėlių,
Puikių, grakščių lyg lelijėlių.
Kai jos dainelę uždainuoja,
Vien džiaugsmai krutinę liuliuoja.

Jokniunai. **Jonas Januševičius.**

APSIDAIRIUS

Rašo Vyt. Širvydas.

Beraščiai pas Lenkus Daugėja

Mes, Lietuviai, džiaugiamės didėjančiu mokyklų ir apšviestų žmonių skaičiumi, o Lenkai, matyti, atbulon pusėn žengia. Jų laikraštis "Kurjer Codzienny" pasakoja jog 15-tas nuošimtis gyventojų Lenkijos miestų yra beraščiai. Kaimuose nuošimtis dar didesnis — 35-tas. Blogiausia tas kad skaičius ne mažėja bet auga, nes neužtenka mokyklų. Kasmet mokyklose nesutelpa 600,000 ar 700,000 vaikų, nes jiems vietų nėra. Lenkų valdžia, matyti, nenori apsišvietusių žmonių savo valstybėje, nes Vilniaus krašte aštriai persekioja net privatines Lietuvių mokyklas, kurias vietiniai gyventojai steigia, nenorėdami kad jų vaikai liktų tamsunais.

Nemaloni Pasėka

Šveicarų laikraštis "Journal de Geneva" primena nemalonią pasėką Pabaltijai ir Lenkijai iš perdidelio susibrolavimo Prancuzijos ir Sovietijos. Sako, jei tarp Prancuzų ir Vokiečių karas kiltų, ir Rusai pasiųstų savo kariumenę pagalbon, tie kareiviai turėtų eiti ar per Lenkiją ar per Baltiją, norėdami Vokietiją pasiekti. Reiškia, Pabaltijo valstybės (Lietuva, Latvija ir Estija) gali visai nenorėdamos, buti į karą įveltos. Be to, laikraštis sako, jei raudona vėliava vėl Kaune, Rygoje, Talline, ar Varšavoje pakiltų tai sunku butų ji iš ten iškrapštyti. Tokiu budu, perdidelis Prancuzijos ir Sovietijos susidraugavimas, nors sudraudžia Vokietiją, krizio metu gali Lietuvos ir jos kaimynų nepriklausomybę palaidoti.

Daug geriau butų jei pavyktų Vokietiją prikalbinti atgal Tautų Sąjungos, kur bendrai su Rusija užtikrintų Pabaltijo valstybėms neutralitetą ir neliečiamybę.

PAMINKLAS PAKARTIEMS SUKILĖLIAMS

Kaunas. — Šymet suėjo 70 metų nuo paskutinio Lietuvių-Lenkų sukilimo prieš carų Rusiją. Kaip žinoma, tame sukilime dalyvavo nemaža ir Lietuvių. Nors jie turėjo skirtingus tikslus nuo Lenkų dvarininkų, bet Lietuviai gana daug nukentėjo.

To sukilimo pasėkoje, 1864 m. Vilniaus general-gubernatoriaus Muravjovo įsakymu visoje Lietuvoje buvo areštuojami sukilėliai ir gabenami į Vilnių ar Kauną. Kaune, dabartinėje Ugniagesių gatvėje, buvo korimo vieta. Keli šimtai Panevėžio, Šiaulių, Telšių, Kauno ir kitų sričių valstiečių toje vietoje pakarta už dalyvavimą sukilime. Dabar Kauniečių grupė kelia sumanymą kad toje vietoje kur buvo pakarti 1863—1864 metų sukilėliai, butų pastatytas paminklas. Tsb.

(Nuo "Dirvos" Redakcijos: Šio sukilimo pasekmė, kaip žinome, buvo ir Lietuvių spaudos uždraudimas, kuris tęsėsi per 40 metų, ir atšauktas tik 1905 metais.)

LIETUVIŠKA KALBA, ŽYDAI IR LIETUVIAI

Rašo Vismatys.

"Tėvų Žemė" (nr. 7) S. Kryžanauskas labai vaizdžiai nupiešė faktą parodantį kaip Lietuvoje tuli Žydai, mintanti Lietuvos duona ir Lietuvos valstybės globojami, ignoruoja Lietuvišką kalbą, nesimokina jos, ir dar didesniam jos įžeidimui, mokinasi Lietuvai svetimų kalbų, kaip Angliška, Prancuziška, ir tt. Nors jau šešiolika metų kaip jie gyvena nepriklausomoje Lietuvoje, vienok neigia Lietuvišką kalbą, ir kam nors iš Lietuvių paklausiant kodel nesimokina, jie aiškinasi buk esą "trudno naučitsia" ir kalba tik Rusiškai, nors per šešioliką Lietuvos nepriklausomybės metų galėjo užtektinai įsitikinti jog gyvena ne Rusiškai kalbančių žmonių šalyje, tik Lietuvių žemėje, Lietuvoje, kur Lietuviška kalba yra vietinė, valstybinė ir oficiališka kalba.

Tiesa, ne visi Lietuvos Žydai yra tokiais Lietuviškos kalbos neigėjais ir ignoratoriais. Yra daug Žydų Lietuvos valstybei lojalių, ištikimų ir atsižymėjusių valstybės kurimo ir kovų už nepriklausomybę metais. Tačiau ne apie šiuos pastaruosius čia kalbama. Čia kalbama tik apie tuos kurie ignorantiškai atsineša į Lietuvišką kalbą, ir tuomi įžeidžia pačią Lietuvos valstybę. Toks jų elgimasi yra visomis pusėmis peiktinas, ir atsiduoda gryniausiu absurdu, kuomet toki užsispyrėliai patekę į kitas valstybes skubinai griebiasi mokytis tose valstybėse vartojamas kalbas, neatsižvelgdami į jokias sunkenybes, kokiomis jie aiškinasi Lietuvoj budami ir Lietuviškos kalbos nesimokindami.

Kad aiškesnis butų Žydų klausimas ne vien Lietuvoj bet ir kitur, dirstelkime į pačią tvarką kokią likimas Žydams skyrė.

Kas yra Žydai? Tai Izraeliaus giminė, kuri priversta iš Palestinos išsidanginti, pakriko visame pasaulyje, ir šiandien nerasime tokio kampelio kuriame nebutų Izraelio giminės žmonių, vadinamų bendru vardu **Žydai**. Šitas jų vardas išsivystė iš **Judea** (viena buvusiųjų Žydų karalystė). Taigi jie turėtų vadintis Judejais, ar Judais. Kitur jie vadinami Idais. Ir šitas vardas paimtas iš Judea, tik tais laikais kada Romėnai užvaldę Žydų žemę ir abi karalysti, ir pačią Judeą raštuose žymėjo kap Iudea, kada Lotynų alfabete nebuvo dar įsigyvenus raidė "J" ir ją pavadavo raidė "I". Priėmus raidę "J" ne visur ji įgijo vienodą skambėjimą ir šiandien vienur ji ištariama kaip "jo", kitur kaip "dž", kitur "ž". Iš čia ir "Žydas" atsirado.

Nors šiandien daug kas mini Žydų tautą ir "Žydišką" kalbą, tačiau tai klaidinga ir bereikalinga. Pirmiausia, Žydai jokios tautos nepripažysta ir jokiai tautai save nepriskaito. Iš principo jie save vadina tik Izraelio gimine. Raštą jie vartoja Hebraišką ir Hebrajų ritualą, nors patį ritualą ir jo tekštą supranta tik aukštesnį mokslą turintieji, taip kaip krikščionys Graikišką ar Lotynišką. Jokios "Žydiškos" kalbos jie neturi (rodos kad bendros savo kalbos jie niekad ir neturėjo). Šiandien jie vartoja kalbą tos valstybės kurioje jie gyvena, tai yra vietinę kalbą. Gi ta "Žydiška" kalba, kurią Žydai vartoja Lietuvoj, Latvijoj, Ukrainoj, Lenkijoj ir kitur, yra tai ne Žydų, tik sena Vokiečių kalba-žargonas. Šitą žargoną vartojanti Lietuvos, Latvijos ar Ukrainos ir Lenkijos Žydai, juomi negali susikalbėti su Žydais gyvenančiais kitose valstybėse, nes Vokietijos Žydai kalba Vokiškai, Ispanijoj Ispaniškai, Prancuzijoj Prancuziškai, Turkijoj Turkiškai, Arabijoj Arabiškai, ir tt. Lietuvos Žydas, su savo "Žydiška" kalba is Lietuvos iškeliavęs į kitą valstybę, tik Prusijoj gali kiek susikalbėt, bet nuvykęs į Angliją, į giliąją Vokietiją, Ispaniją ar kitur, kad ir tarpe Žydų jis reikš tiek kiek ir paprastas nebylys, kol jis pramoks vietinę kalbą.

Žydai griebiasi svetimų kalbų. Taigi ir keista kad Žydai, iškeliavę svetur, tuojau griebiasi mokytis vietines kalbas. Žydai, kaipo pramonės žmonės, veik visur tik pramone ir užsiima; labai mažai Žydų dirba fiziškus darbus. Pramone verstis, nemokant vietinės kalbos, labai sunku ir beveik negalima, nes nesusikalbant su pirkėjais ir pardavėjais, nepažystant rašto ir todel nežinant pramonės reikalavimų, beveik nieko nepelnysi, ir dar privargsi. Šitą Žydai gerai žinodami ir suprasdami, ir griebiasi tuojau mokintis vietinės kalbos ir rašto. Ir todel nestebėtina kad į Anglišką Ameriką atvažiavęs iš Virbalio, Marijampolės, Šiaulių ar Raseinių Žydas, skubinasi į vakarinę mokyklą ir mokinasi Angliškos kalbos ir rašto, ir po penkių metų jis jau tik Angliškai kalba. Man teko užeit vieną Šiaulių Žydą, kuris sakėsi jau penkis metus Amerikoj pragyvenęs, ir man jį pakalbinus Lietuviškai, jis griežtai užsigynė Lietuviškos kalbos, aiškindamasis kad per penkis metus Lietuvišką kalbą galutinai pamiršęs. Man teko susitikti su daugeliu Amerikon atkeliavusių iš Lietuvos Žydų, ir patyriau kad Vilniaus krašto Žydai apie Lietuvišką kalbą beveik nieko nežino, gi iš didžiųjų vidurinės Lietuvos miestų, daugiausia visi jau "pamiršę" Lietuvišką kalbą....

Taigi ir keista kad Lietuvos Žydai, per taip daug metų Lietuvoj gyvendami, neišmoko Lietuviškos kalbos kaipo valstybinės ir vietinės kalbos, nes tai "trudno naučitsia", gi į svetimas šalis iškeliavę jie griebiasi kuoveikiausia prasimokint vietines, svetimas kalbas, neatsižvelgdami į jokias "trudnastis". Kad svetimose šalyse jie mokinasi svetimų kalbų ir po penkių metų jau net "pamiršta" savo gimtinio krašto kalbą, tai negalima suprasti kodel jie Lietuvoje, kur gimė, augo ir per tiek daug metų pelnė sau pragyvenimą, negalėjo išmokt Lietuviškai, ir net pastarais keliolika metų, kada Lietuviška kalba likosi oficiališka, valstybine kalba!

Tam priežastys. Žiurint į tokį atsispyrimą prieš Lietuvišką kalbą, o gal but ir prieš Lietuvystę abelnai, lyg matosi tam priežastys, kurios bene bus tik svarbiausiomis funkcijomis ignoracijose ne tik Žydų bet ir kitų svetimtaučių, atėjunų, gyvenančių Lietuvoje.

Jei aš neklystu, Lietuvos valdžia visiems atėjunams-svetimtaučiams, savo lėšomis, padeda išlaikyti jų mokyklas. Mokyklų svarba ir įtekmė mums jau žinoma. Nereik daug abejoti kad tose svetimtaučių mokyklose auklėjama ignoracija Lietuviškos kalbos ir abelnai visos Lietuvystės. Tokiomis mokyklomis kaip tik lengva pasinaudoti visiems valstybės vidujiniams priešams, ir ačiu tam Lietuvoje svetimtaučiai sėja nepasitikėjimą Lietuvos išsilaikymu; todel netruksta minčių kad Lietuva reiškia tik Rusijos, Lenkijos ar Vokietijos dalį.

(Bus daugiau)

ANTANAS OLŠAUSKAS

Įdomus iliustruotas aprašymas apie vieną musų laikraštijos ir knygų leidimo pionierių, Antaną Olšauską, nuo jo pradinių vargingų dienų Lietuvoje ir kaip jis patapo žymiausias Amerikos Lietuvių laikraščio "Lietuvos" ir daugybės Lietuviškų knygų leidėjas. Didelio formato knyga-albumas, 11x13 colių dydžio, 56 puslapių, ant gražaus popierio, puikiais viršeliais. — Išleido J. J. Bachunas, Tabor Farm. Sodus, Mich.

Kaina su prisiuntimu tik 50c.

Reikalaukit pas leidėją arba

Reikalaukit "Dirvoje"

LIETUVOS ŽEMLAPIAI

30c

Šie Lietuvos žemlapiai yra labai aiškus, nurodanti visus miestus, miestelius ir bažnytkaimius; kelius, upes ir ežerus; taip kad turėdami šį žemlapį galėsit puikiai apsipažinti su Lietuvos padėtimi: kurioje dalyje kas randasi, kur susieina rubežiai kitų šalių, ir viską kitą reikalingo jame rasite.

REIKALAUKIT "DIRVOJE"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

VINCAS KREVĖ

Dainavos šalies Senų žmonių Padavimai

(Tęsinys iš pereito num.)

UŽKEIKTA MERGA

I.

Ant Nemuno kranto yra Jočiunų sodžius. Nuskurdęs dabar tas sodžius, nei sodų, nei medžių ten nėra. Tik smėliai aplinkui siubuoja, kaip juros linguoja, kaip Nemunėlio bangos.

Tik viena daina ten dar nenuskurdo, ir dažnai ten sesulės jaunos mergelės liudnas daineles dainuoja ir ankstų rytą, saulei netekėjus, kai darban jos jaunos eina, ir vėlų vakarėlį, saulei nusileidus, kai iš darbo gryžta.

Ir toli plaukia, toli — toji dainelė tyruoju lauku, kur smėlis jos tik klauso.

Bet ne taip čia buvo senovėj, kaip pasakoja seni senužėliai, kurie daugel patys matė, o dar daugiau girdėjo iš tėvelių, iš proseneliu savo....

Buvo laikai kad aplinkui girios siubavo, žalios pušys, balti berželiai šlamėjo, o tose giriose, kaip sidabro varpeliai, maži paukšteliai čiulbėjo....

Praėjo laikai, išnyko girios, nuskurdo žmonės — nebeliko ten didvyrių milžinų, kur gyveno senovėje....

Tarp girių siubuojančių ėjo platus vieškelis nuo rytų, nuo pietų ir nuo vakarų šalies. Ten kur visi keliai subėgdavo susitikdavo, stovėjo aukštas laibas akmuo. Jis ir dabar ten stovi, pusiau smėliu užpustytas....

Ir žmonės kalba kad nepaprastas tai akmuo, bet merga užkeikta....

Ką man seni žmonės kalbėjo aš jums papasakosiu, kad pamatytut kokie buvo musų tėvai, kaip jie mylėti mokėjo....

II.

Ankstų pavasario rytą išjojo narsus Dainavos kunigaikštis Šarunas karan tolimon Lenkų šalin.

Ne vienas išjojo: su juo išjojo trys tukstančiai jaunų bernužėlių trimis tukstančiais šyvų žirgelių.

Ilgai kare buvo, toli žirgus varinėjo, daugel pikta ten padarė, kraujo daug praliejo. Ne vieną seną motužėlę pravirgdė, ne vieną jauną mergelę našlaite paliko, ne vieną vaikelį. Daugel suardė, sudegino ir sodžių liudnųjų ir pilių garsiųjų. Kur jojo ten gaisrais padangę švietė, ten gaisrais sau kelią rodė. O kur jaunieji prajojo, nieko tenai nebeliko, tik tyras laukelis....

Ir keikė jį tos šalies žmonės, ir keršto šaukė iš aukšto dangaus ir pagalbos laukė....

Bet dangus tylėjo ir pagalbos ilgai nebuvo.

Išjojo Šarunas ir su juo puikusai Šviedrys, bajoro sunelis. Narsus buvo Šarunas, bet Šviedrys dar naresnis; šveitrus buvo Šaruno kardas, bet Šviedrio dar šveitresnis; ristas buvo Šaruno žirgas, bet Šviedrio dar ristesnis. Dunojus kraujo praliejo Šarunas, o Šviedrys tai jau nemunus. Baisiai keikė žmonės Šaruną, o Šviedrio keikti tai jau nei nemokėjo....

Ir nebuvo kito tokio tarpu visų bernelių kaip Šviedrys, bajoro sunelis.

Bet ne dykai jį žmonės keikė, ne veltui keršto šaukė.

Atsiliko Šviedrys ir nuklydo toli girion, žmones bevaikydamas, mažus vaikus, jaunas mergas bebaidydamas.

Ir užpuolė jį Lenkai, iš visų pusių apstojo. Nors jisai drąsiai gynėsi, smarkiai kovėsi, nuveikė jį Lenkai. Ir nuvergę Šviedrį, surišo drutais pančiais, nuvedė tolimon šalin, druton kunigų pilin, įsodino gilion rusin, kur nei saulės nematyti, nei žmonių balso negirdėti....

Įsodino gilion rusin, užvožė vario durim, užrakino didžiais raktais....

Ir nuliudo bernužėlis, rusyje besėdėdamas, ir prailgo kiauros dienos, kaip ilgiausi amžiai. Išsiilgo ir mėlyno dangaus ir šviesios saulutės. Ne taip šveisios saulutės kaip žalių girių šlamėjimo.

Ir dėjosi sau galvelėn jaunas bernužėlis kad reiks jam žuti, gyvam puti, jauną jaunystėlę pragaišinti....

Kad žinotų nors berneliai, kad žinotų nors broleliai kur jaunasai sėdi, kur narsusis skursta, pagalbą jam duotų, iš sunkios vergijos vaduotų....

III.

Ir sužinojo priešininkai kad ne paprastas kareivis jų rusyje sėdi, bet didžio ir galingo bajoro sunus, draugas artimiausias baisiojo Šaruno, Dainavos valdovo.

Tada liepė tos šalies kunigas atvesti Šviedrį savo menėn, kur susirinkę buvo daugel bajorų ir karžygių, ir taip rusčiai prakalbėjo į jį:

— Pakarti tave reiktų kaip vagį, kad netyčiomis užpuolei mano šalį, daugel bloga padarei, nesigailėdamas nei mažo vaiko, nei silpnos moteriškės....

— Pakarti tu mane, ar kitaip nužudyti, gali, bet aš kareivis kaip ir tu, ir gėdą sau padarysi jei kareivį surištą, kaip vagį, nužudysi.

Nieko neatsakė į gudrią Šviedrio kalbą Lenkų kunigas, tik, suraukęs kaktą ir niuriai į jį pažvelgęs, prabylojo:

— Daugel nuvergė mano šalies žmonių, nuo senų senelių iki mažų vaikų, tasai šuva Šarunas. Žmonės kalba kad tu jo draugas esi. Laisvai leisiu tave namon, jei paleis juos visus iš vergijos tavo valdovas.

— Tiesą kalbi, jisai mano draugas, per tai aš tau ir pasakysiu kad jei Šarunas šuva tai tu ir kareiviai tavo — bailųs kiškiai, kurie girių tankumynuose nuo jo pasislėpė.

Suriko čia visi kurie ten buvo, nuo jauno iki seniausio, kai išgirdo drąsius Šviedrio žodžius. Ėmė kardais barškinti, žodžiais jį kolioti, piktais vardais vadinti, ir šaukė kunigaikštį kad baisia bausme nubaustų vergą, kursai juos taip paniekino.

Bet ramiai visa tai klausė Šviedrys, lyg ir dabon nedėjo.

Rusčiai į visus pažiurėjo kunigas, rusčiai ranka sumojo, bet ne tuoj riksmai nutilo, ne tuoj žmonės nurimo.

— Mes savo kunigo daugiau vengiam negu tavo karžygiai tavęs, — prabyloj Šviedrys, kai nurimo susirinkę vyrai.

— Kvaila tavo kalba užgaus tik kvailą, — atsakė senas kunigas: — patsai ant savo kailio pajutai kad šitie kiškiai kurtus, ne tik tokius šuniukus kaip tu, moka kramtyti.... Nekalbėk, vai nekalbėk kvailai, — karščiavosi toliau Lenkų kunigas:— žinok kad mano rankoj esi. Panorėsiu, gyvam kailį liepsiu nulupti....

— Žinau kad jusų rankoj esu: jusų daugel, o aš vienas ir nuvergtas, be ginklo. Bet veltui mane baidai, kunige: aš nieko nebijau.

— Gana kalbėti. Rašyk į savo valdovą, tegu tave išperka, tegu paleidžia tuos kur kare nuvergė.... Štai žmogus kuris raštą žino, jis surašys ką jam kalbėsi....

— Kardu mane nuvergėt, kardas mane tik ir išvaduoti gali. Ne vergas gimiau kad "pirktu" mane žmonės vadintų. Jei užmokės tau Šarunas, tai kardu ir gaisrais už vargus mano. Nereikia man tavo žmogaus kuris raštą žino.

— Greičiau dangus apaks saulės netekęs nei tave kardu kas išvaduos iš mano nagų. Kad pamylai mano rusį tai ir tupėk ten kol apaksi.

Ir liepė kunigas įmeti jį giliausian rusin ir penėti sužiedėjusia duona ir girdyti suriu vandeniu, kaip peni ir girdo sunkiausius nusidėjėlius....

IV.

Tarp tų kur buvo menėjo ir matė narsųjį Šviedrį, kur girdėjo kaip drąsiai jis kalbėjo su tos šalies valdovu, buvo ir pilies tėvuno duktė Vanda, daili, jauna, aštuoniolikos metų mergužėlė.

Patiko jai narsus bernelis: puikus stogu, gražus budu. Ir pasigailėjo ji jo kad vienas jisai toli nuo artimų, nuo draugų, kur jį myli, nuo žmonių savo šalies, vienas tarp priešininkų kurie jo neapkenčia.

Ir ilgai vakarą svajojo ji ir mąstė apie bernelį, apie jo sunkią dalelę. Giliai jautė jo vargingą padėjimą....

O ant rytojaus po pietų, tėvui nežinant, tylomis nusiuntė jam ir valgio gardesnio ir gėrimo saldesnio nuo savo tėvo skobnio....

Ir taip darydavo dažnai.

Geros širdies buvo Vanda mergelė, nors ir ne musų šalies seselė. Kai Zbiška, kuris prižiurėdavo tų kur sėdėjo pilies rusyse, nešdavo jiems valgyti ir gerti, nekartą sykiu su juo aplankydavo nelaimėlius ir Vanda. Vienam ji nunešdavo obuolių, kitam kriaušių, trečiam riešutų, o kuriam nieko neturėjo tai nors gražų žodį prakalbėjo.... Murmėjo matydamas tai visa Zbiška, bet uždrausti negalėjo: ir jisai mylėjo linksmiąją mergelę.

(Bus daugiau)

PER TVORĄ PASIDAIRIUS

Iš cicilikiškų "Jaunienių" gausaus rašymo apie mirtį Dariaus motinos reikia suosti ar tik jagamastis nesirengia rinkti aukas pervežimui į Lietuvą Dariaus motinos kuno....

Galiu užtikrinti kad su pritarimu gerų Lietuvių patriotų surinktų apie 32 tukstančius dolarių.

Kazokų nagaikos neišvarė Grigaičiui iš kupros jo cicilizmo, sako vienas geras Grigaičio draugas, tai tuščios buvo viltys tų gerų Lietuvių kurie samprotavo kad "antru skridimu" privertė Grigaitį dirbti tautos labui darbą....

Lietuvos Aero Klubas šoko remti "antrą skridimą", padarė net du karžygius, ir taip nudegė nagus kad dabar suprato jog reikalinga atiduoti garbė tik tiems karžygiams kurie garbę užsitarnavo — ir pradėjo vėl rupintis apie įrengimą tinkamo paminklo Dariui ir Girėnui — pirmutinio skridimo karžygiams.

Visada Gatava Tekėti

Tamošius buvo labai nedrąsus vaikinas. Labai mylėjo panelę Marytę, bet jokiu budu neišdryso ją susitikęs paprašyti sutikimo tekėti už jo. Galų gale sugalvojo paprašyti jos sutikimo per telefoną.

— Alio. Panelė Marytė?!

— Taip!

— Ar tamsta sutinki tekėti už manęs?

— Taip. O kas kalba? — paklausė ji.

Pabijojo Tetienos....

— Mikai, ar buvai patenkintas savo šeimininku pas kurį dirbai? Ar gerai maitindavo?

— Ir taip ir ne. Nugaišdavo jautis — mes valgydavom jautieną visą savaitę — jautis lieka jautis. Jei nugaišdavo kiaulė — turėdavom kiaulienos įvalias. Bet vieną gražią dieną pasimirė šeimininko teta....

Na, žinoma, aš nusigandau ir pabėgau....

Alkoholyje Negenda

Profesorius aiškina mokiniams: — Alkoholis naikina žmogaus organizmą. Matot bonkose kaip atrodo alkoholikų širdys ir inkstai?

— O kam tamsta juos laikai spirite?

Abu Apsigavo

Jaunavedis: — Tai tu, gerute mano, kepti nemoki? Kodel tu man to prieš vestuves nesakei?

Jaunavedė: — Matai, aš maniau kad tu moki....

Abiejų Gerai Parašyta

Mokytojas: — Taip, Petrai, tavo rašto darbas labai geras, bet žodis žodin viskas taip parašyta kaip pas Vincą. Kokia išvada iš čia aš turiu padaryti?

Petras: — Kad Vinco raštas irgi labai geras.

Tėvo Rupestis

— Ačiu Dievui! Galų gale išleidau savo šeštą dukrelę už vyro! — atsiduso patenkintai šeimos galva.

— Tai laimingas dabar!

— Kur tau, kaimyne! Dar penkios sėdi ant sprando.

TRUMPIAUSI ir ILGIAUSI LIETUVIŠKI ŽODŽIAI

Kokie yra ilgiausi Lietuvių kalboje kasdieniniai žodžiai?

Trumpiausi žodžiai Lietuvių kalboje yra vartojami tik kaipo jausmažodžiai: A! O! Bet šie yra daugiau tarptautiški.

Grynai Lietuviški tos rušies žodžiai yra: Ė! ir Y!

Jie vartojasi pavyzdžiui:

—Ė! ė! Tai vyras!

— Y, tu, gyvate!

O kokie yra ilgiausi žodžiai?

Kuris "Dirvos" skaitytojas prisiųs ilgiausį tikrą Lietuvišką žodį gaus dovanų 1935 metų sieninį kalendorių.

Pastaba: Paimkit popieros gabalą voko didumo ir tame popieryje parašykit: Aš suradau ilgiausį Lietuvišką žodį, sekantį (ir užrašykit žodį). Paskui apačioje parašykit savo pilną vardą ir antrašą. (Ant to popierio daugiau nieko nerašykit). Visų prisiųsti žodžiai bus patalpinti "Dirvoje" ir kalendorių gaus trys kurie prisiųs pačius ilgiausius žodžius.

Kas Norit Skolinti ant 1-mo Mortgage

Kurie turite Lietuvių Banke pinigų ir norite juos paskolinti ant namų ant 1-mo mortgage

Kreipkitės

P. P. MULIOLIS
6606 Superior Ave.

1935

KALENDORIUS DOVANŲ

KIEKVIENAM "DIRVOS" SKAITYTOJUI

SVARBI PASTABA: Kadangi Nauji Metai išpuola beveik savaitės viduryje, taigi davimas Kalendoriaus PAILGINAMAS VISĄ Naujų Metų savaitę — iki šeštadienio, Sausio 5-tos — ir ta diena bus griežtai paskutinė: po tos dienos seniems skaitytojams kalendoriai nebus duodami.

(Šis prailginimas padaroma davimui progos įsigyti kalendorių tiems seniems skaitytojams kurių prenumerata baigsis 1935 metų pradžioje — bet tik tieks kurie pasiskubins prisiųsti savo $2.00 dabar. Kalendorių nupirkome apribotą skaičių ir jie duosis tiktai tiems kurie tikrai nori įsigyti. Iš kitų miestų siunčiamos prenumeratos bus priimtos ir Kalendorius duosis ir tiems kurių laiškai bus išsiųsti su pinigais Sausio 5 ir 6 dd. Vietiniai turi pributi ir užsimokėti Sausio 5, ne vėliau.

(Seni skaitytojai iš kitų miestų pridėkit 10c apmokėjimui persiuntimo kaštų)

"DIRVA" LIETUVON VISAM METUI $2.50

ĮSITĖMYKIT kad "Dirvą" visam metui į Lietuvą per trumpą laiką galit išrašyti tik už $2.50 — tik naujiems skaitytojams. Taigi padovanokit saviškiams Lietuvoje "Dirvą" už papigintą kainą visam metui! Skubėkit išrašyti dabar, metų pradžioje! Lai gauna su 1-mu numeriu. (Už šią papigintą kainą kalendorius dovanų nesiduoda, taigi nereikalaukit.)

MOKANTIEMS $1.00 (arba už pusę metų) Dovanos NESIDUODA

(Kaip siųsti pinigus: Įdėkit į laišką $2.00 popieriniais pinigais, ir 10c sidabrinį, parašykit laiške už keno prenumeratą pinigai siunčiami, įrašykit pilną antrašą viduje ir užrašykit pilną antrašą ant voko ir jusų laiškas mus pasieks netrukdomai.

Adresuokit sekančiai:)

"DIRVA"

6820 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO

GERB. SPRAGILAS

OROPLANAS DARO MIRTIES KILPAS ORE PO KOLONIJAS AUKAS RENKANT

Jau užsakytas oroplanui naujas propeleris ir moksliški šriubai.

Rengiama oroplano krikštynos, ale neturiu dar vardo!

Gerbiami ir gerbiamosios rėmėjai ir rėmėjos mano garbingo žygio! Aš štai susiduriau su labai rimta problema ir mano razumas neišneka kas reiks padaryt. Jau turiu įsigijęs puikų oroplaną ir padaviau jį mekanikams perdirbti ir padaryti tinkamu skridimui, ir jie skubina prirengti, ba jau Slapti Spragilaičiai rengia man išleistuves Naujų Metų dienai, kaip buvo mano numatyta išlėkimas laikas, ale dar neturiu vardo savo oroplanui, o be tinkamo vardo tai ir aukų rinkimui kenkia, ir skridimas gali nepavykti.

Kurie turit dideles galvas, paskubėkit išmislyt ir prisiųst mano oroplanui atsakantį vardą.

O dabar papasakosiu ir aprašysiu jums kaip sekasi maršrutas ir aukų rinkimas. Dabar, ačiu blogam orui ir šalčiams ir sniegui, kelionė sekasi gerai, ir pažiurėti kaip gerb. Spragilo oroplanas (tas samdytas oroplanas, o ne tas kurį nupirkau skridimui, ba šis nupirktas biskį apdaužytas ir negali pasikelt į orą) daro kolonijose visokias mirties kilpas aukštai ore, susirenka didelės minios.

Pirmutinis musų pasirodymas buvo Akrone, kur aviacijos dieną rengė SSSS su LSS nariais (tai yra Slaptos Spragilų Sąjungos Sąjungos Spragilaičiai su Lietuvių Socialistų Sąjungos nariais). LSS nariai yra labai smarkųs vyrai ir geri patriotai, ir jie išsijuosę dirbo surinkimui aukų.

Mano oroplano pilotas labai smarkus vyras, jisai nulėkęs padarė ore su manim keletą mirties kilpų, ir visi susirinkusieji išsižioję žiurėjo ir drebėjo, o aš iškišęs ranką iš oroplano tik mosuoju visiems, o žmonės tik ploja ir rėkia: Valio, gerb. Spragilas! Valio jo garsus lėktuvas!

Ale vieną kilpą bedarant ir žmonėms besveikinant, aš tik smukt! ir išsmukau iš sėdynės, ir ragažiom, kerečiom krintu į žemę! Ot tai tau ir mirties kilpos! Ot tai tau ir garbė ir skridimas iš Klyvlando į Kauną! Ar nesakė man teisybę mano šonkaulis kad greičiau galvą nusisuksiu, o ne į Lietuvą nulėksiu!.... — krisdamas misliu sau.

Ir pliokšt, lept į gilų sniegą ant kruvos mėšlo pas farmerio tvartą! O žmonės vis rėkia: Valio, gerb. Spragilas! Valio, oro karžygis! — ir bėga pas mane. Jie mislino kad gerb. Spragilas šoka iš oroplano tyčia, be paračiuto, parodymui savo narsumo!

Mano laimė kad buvo blogas oras — sniegas (ir nuo mėšlo) tai išlikau gyvas.

Žmonės paėmė mane ant rankų ir neša į orodromą ir vis rėkia: Valio, gerb. Spragilas!

Paskui prašė kad aš pasakyčiau jiems prakalbą apie savo kelionės tikslą, nors visi apie tai gerai žinojo ir todel atėjo mane pasitikt.

Aš sakau:

Gerbiamieji ir gerbiamosios! Brangus broliai ir brangios seserys! Aš žinau kad jųs brangus kaip stovit, ale užjausdami mano garbingam žygiui, kuris atneš garbę kiekvienam iš jusų, aš pasakysiu jums tikrą teisybę: aš galėčiau iš jusų prašyt aukų, ir žinau kad kiekvienas kiek tik jusų čia yra, įkištumet ranką į savo kišenių ir išimtumet po dolarį ir duotumet man parėmimui mano neįkainuojamo pasišventimo! Ale aš to nedarysiu: aš nenoriu jusų dolarių, jųs esat prasti, juodi darbininkai, sunkiai tą dolarį uždirbot — pusę dienos gal prakaitavot prie mašinos! Dar sykį pasakau: nenoriu aš jusų dolario, aš aukų neprašau! Štai pažiurėkit į mano dešinę — čia stovi plieninis paukštis, kuriuo aš lėksiu iš Klyvlando į Lietuvą! Tik pažiurėkit į jį gerai! Persitikrinkit kad tai ne sapnas ale realis faktas. Jeigu netikit, prieikit prie jo, pačiupinėkit, pridėkit savo pirštus, arba prikiškit liežuvį prie plieninio propelerio! O dar geriau, jeigu norit perstikrinti kaip aš lėksiu šiuo plieniniu paukščiu aukštai ore, įlipkit į jį, atsisėskit ant tos sėdynės ant kurios aš sėdėsiu skrisdamas iš Klyvlando į Kauną! O pagaliau, mieli broliai ir sesutės, nepasitenkinkit tuo, ale įsėskit ir pasikelkit į orą — paskraidykit šiuo oroplanu, patirkit tą jausmą kurį jaus jusų gerb. Spragilas skrisdamas oru iš Klyvlando į Kauną! O už tą visą jausmą ir malonumą, broliai ir seserys, aš paimsiu tik po penkinę! Dar kartą užtikrinu, broliai ir seserys, kad aš jusų dolario nenoriu, tiktai raginu jus pasivažinėti tuo plieniniu paukščiu — tiktai už penkinę, už mažus penkis dolariukus, kurie atneš garbę ir jums ir jusų kolonijai, ba jųs turit progą pasirodyt daugiausia pinigų sudėdami! Aš sau pinigų neimu, jųs turit komitetą, jisai viską kontroliuos, tik sėtkit, pasivažinėkit!

Kaip tik užbaigiau savo kalbą, tuoj žmonės pradėjo griost kišenius, traukt penkines ir duot komitetams, ir bematant oroplanas prilipo pilnas viduje ir po kelis susėdo ant sparnų ir iškilo į orą pasivažinėt po minutą laiko.

Nebuvo nei vieno kuris butų nenorėjęs nors prisėsti ant tos sėdynės kurioje įsivaizdavo aš skrisiu iš Klyvlando į Kauną.

Iki vidurnakčio tęsėsi vežiojimas, ba orodromas buvo nusnigęs baltu sniegu, o buvo mėnesiena tai nekliudė skraidymui.

Sugryžęs su komitetais į privatišką vietą aš pirmiausia pareikalavau kad atiduotų man pinigus. Vienas dar sperečinosi, sako, gerb. Spragilas sakei kad pinigus laikys komitetas, o dabar atimi iš musų....

O aš sakau: taip reikia sakyt prie žmonių akių, ba žmonės daugiau duoda kada pasakai kad vietinis komitetas pinigus kontroliuos, ba vietiniams daugiau pasitiki. Ale aš tuos pinigus surinkau sau ir turit man atiduot, ba aš rytoj išlekiu į Youngtowną ir neturėsiu laiko pas jus pinigus ieškinėt!

Po karštų argumentų sutiko atiduoti man visus pinigus. Akrone skridimui iš Klyvlando į Kauną paremti sudėta $723! Garbė Akroniečiams!

Taip pat gerai pasisekė aviacijos diena ir naktis Youngstowne, ba buvo šaltas ir blogas oras. Surinkta $375. Todel mažiau surinkta kad čia nėra cicilistų.

Gražiai buvau sutiktas ir priimtas aviacijos parengimuose ir kitose kolonijose, sekančiose: Daytone sudėta $462; Kolumbus — $108; Cincinnati — $239; Springfielde — $436; Toledo — $222.

Toliau pasakysiu kaip sekėsi Maršrutas kituose miestuose.

(Nuo Redaktoriaus: Gavome smagią žinią iš gerb. Spragilo mekanikų, kurie slaptai rengia gerb. Spragilo lėktuvą skridimui iš Clevelando į Kauną. Mekanikai sako gavę nuo gerb. Spragilo pranešimą kad, visu smarkumu rengtų lėktuvą, o pats gerb. Spragilas, spręsdamas iš gausaus aukų plaukimo kad pinigų užteks įsigyti reikalingas dalis savo lėktuvui, išsiuntė užsakymus į visas pasaulio dalis kur tik lėktuvai išdirbami, pasirinkdamas iš jų katalogų reikmenis, ir tiki kad visos lėktuvo dalys bus pristatytos laiku išskridimui Naujų Metų dieną.)

1935

KALENDORIAI

(Gražus, spalvuoti, dideli 15x20 colių, su Lietuviškais mėnesiais ir šventėmis)

po 25c.

(priimam pašto ženklelius)

Šių kalendorių vienas duodasi prie "Dirvos" pilnos metinės prenumeratos, ir galima dasipirkti daugiau kiek tik kas nori.

(Užsakydami kalendorių, pažymėkit num. ir vardą)

1. Darius-Girėnas
2. Prez. Roosevelt, žmona
3. Prez. Roosevelt vienas
4. Lietuvaitė ir karys
5. Lietuvaitė ir Vytis
6. Birutė (su pilna daina)
7. Vytauto Priesaika
8. Mergina ir kaimo vaizd.
9. Mergina tarp kalnų
10. Angelas sargas
11. Kristus ir vaikeliai
12. Šventa šeima
13. Šv. Juozapas ir Jezus
14. Kristus ir Avelės
15. Kristus tarp Ligonių
16. Kražių Skerdynė
17. Visa Lietuva
18. Didž. ir Maž. Lietuva
19. Gražuolės
20. Klaipėda-New Yorkas

Persiuntimui reikia pridėti 10c už vieną, po 5c už kožną jeigu užsakoma daugiau negu vienas.

"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

Su užsakymu siųskit ir pinigus

SVEIKATA

Rašo F. M. LAIT, M. D., 11 55 E. 79th St. Cleveland, O.

ŽUVŲ ALIEJUS

Žmonės iš seno naudojo žuvų aliejų kaipo gyduolę vaikams nuo skrofulo. Prieš kelioliką metų daktarai pradėjo abejoti ar žuvų aliejus turi savyje ką nors daugiau kaip tik riebumą. Dar karo metu vienas žymus profesorius New Yorke išsireiškė savo prelekcijoje kad žuvų aliejus yra geras batams tepti.

Tyrinėjimas vitaminų parodė kad žuvų aliejus turi ką tokio savyje ko neturi kiti riebumai. Jame surasta du vitaminai: A ir D; pirmas reikalingas kuno augimui, antras kaulų stiprumui.

Diduma žuvų aliejaus atvežama iš Norvegijos. Žuvis vadinamas "cod" gaudo prieš neršėjimą, kuomet jų jaknos turi savyje daugiausia vitaminų. Šaltas oras užlaiko aliejų gerame padėjime. Kiekvienos žuvies jaknos sveria apie tris ketvirtis svaro. Jaknas atskiria nuo kitų kuno dalių, išspaudžia riebumą, perleidžia per garą, iškošia, atskiria nereikalingas dalis, atšaldo ir supila į bačkas. Tas viskas atliekama greitai kad aliejus nepamestų savo vitaminų. Oras kenkia vitaminų užlaikymui.

Kokiu budu susitveria vitaminai žuvies kune nėra visai aišku. Reikia manyti kad vitaminas A pasidaro iš marių augmenų, kurie turi savyje carotiną — tai yra ta pati medega ką randasi morkvose ir daržovių žalume. Žuvys perdirba tą medegą į vitaminą, paskui didesnės žuvys praryja mažesnes, o mes sunaudojame jų jaknų riebumą.

Vitaminas D paeina nuo tam tikrų saulės spindulių, kuriuos sugeria žuvys.

Vitaminas A reikalingas augimui organizmo. Nuo jo priguli taipgi išsivystymas odos ir gleiminės. Be jo gleiminė nebuna sveika ir neduoda atspirties nuo bakterijų. Ant akių pasidaro skauduliai, žmonės gauna vištalaktį — neregystę nakties laike. Infekcija visose kuno dalyse greičiau įvyksta jeigu organizmas nėra turėjęs užtektinai vitamino A. Laimei tas vitaminas yra gaunamas visuose augmenyse ir piene. Vartojant daržoves ir pieną maiste neturėtų buti stokos vitamino A.

Vitaminas D randasi saulės spinduliuose, kurie musų kune padaro vitaminą D. Jis yra reikalingas kaulų stiprumui. Jis randasi piene, bet permažai. Žiemos laike jo piene gali visai nebuti.

Musų klimate žmonės nešioja drabužius ir negauna užtektinai saulės šviesos. Dulkės, dumai neperleidžia reikalingų mums spindulių. Del tos priežasties mums reikalinga vartoti dirbtinus spindulius arba žuvų aliejų. Be vitamino D neišauga vaikų kaulai. Jie neturi stiprumo ir kojos buna sulinkę, neturi ganėtinai kalkės. Vitaminas D padeda kaulams sutraukti kalkę ir fosforą. Teisybė, tie elementai turi buti maiste, kitaip nei žuvų aliejus nepagelbės. Daugiausia kalkės randasi piene ir užtai pienas yra taip svarbus maistas mažiems, o žuvų aliejus iš gyduolės pavirto į vaikų maistą. Šiandien jis duodamas ir mažiems kudikiams.

Klausimas užeina ar žuvų aliejus yra taip lygiai geras suaugusiems kaip ir mažiems. Nėra abejonės jog jis gali buti naudingas ir suaugusiems žmonėms, kada jų maiste yra stoka vitaminų. Iš kitos pusės suaugę žmonės turėtų vartoti jį atsargiai, su miera. Visokia gyduolė gali kenkti jeigu nebus tinkamai vartojama. Negalima pagirti dabar inėjusį į madą paprotį kepintis saulėje. Gamta tyčia suteikė pigmentą odai kad apginti nuo pertekliaus saulės spindulių. Tas turėtų buti persergėjimu visiems jog geras daiktas vartojamas be mieros gali buti kenksmingas.

Ant Rendos-Nuomos

Turim išnuomoti porą vietą po 5 kambarius: ant E. 71 St. ir ant Star ave. Norėdami platesnių žinių kreipkitės į Lietuvių banką. Nuomą galima mokėti ir nuo depozitų knygelių šios įstaigos.

THE LITHUANIAN SAVINGS and LOAN ASS'N
6712 Superior Avenue.

1,000 Ivairybių

9 DIDELĖS DIENOS

Nauji Vaizdai Kiekvieną Dieną!

PUBLIC HALL

APLANKYKIT Salę Tukstančių Perstatymų. Akrai žavėjančių pamatymui dalykų, tokių didelių, taip spalvingų, muzikalių, kerėjančių kad neužteks sykį pamatyti, norėsit daugiau atlankyt.

Industrija parodoje—elektriški stebuklai — išdirbimas didelių padargų—tukstančiai inžinieriškai išspręstų paslapčių—kaip išdirbama maliavos—didelės industrijos ir smulkios mašinos — Geresnių namų įrengimas — ineigoje įrengta Madų Paroda—Grožės Gatvė—žavėjanti pavyzdžiai skelbimų meno—ir daugybė kitų stebinančių ir niekad nematytų dalykų — tikras atvaizdinimas Clevelando milžiniškos bilijono dolarių prekybos ir industrijos imperijos

ir

Garsių Pasaulinių Drąsuolių Aktai

Kas nors naujo kiekieną minutą.

PAMATYKIT

CLEVELAND EXPOSITION
DEC. 29 to JAN. 6

"Dirvos" 20 Metų Sukaktuvių

KONCERTAS IR BALIUS

Sekmad. Jan.-Sausio 6, 1935

LIETUVIŲ SALĖJE

Programo pradžia 5:30 vak. **Šokiai prasidės nuo 8 val. vak.**

NAUJAS TALENTAS **NAUJAUSIOS DAINOS**
NAUJI JUOKAI

ATSILANKYKIT – DALYVAUKIT – LINKSMINKITES KARTU SU VISAIS!

Šis vakaras yra pradžia minėjimo "Dirvos" 20 metų gyvavimo ir 25 metų "Dirvos" redaktoriaus K. S. Karpiaus literatinio darbavimosi sukaktuvių. — Tai reikšmingas metas Clevelando Lietuvių gyvenime, todel visi "Dirvos" rėmėjai privalo pasistengti dalyvauti šiame gražiame vakare.

10 KALENDORIŲ DOVANŲ PRIE ĮŽANGOS TIKIETŲ

LIETUVOJE

PASITRAUKĖ KLAIPĖDOS DIREKTORIJA

Kaunas. — Šių metų Birželio pėdos krašto gyventojų sluoksgubernatorius Dr. Novakas atstatė tuolaikinę, palaikiusią priešvalstybinius gaivalus, Klaipėdos krašto direktoriją, kurios pirmininku buvo Dr. Šreiberis. Tuojau be ypatingų sunkumų, buvo sudarytą Martyno Reizgio direktorija. Ji plačiuose Klaipėdos krašto gyventjų sluoksniuose turėjo didelį pasitikėjimą, nes M. Reizgys, o drauge ir jo direktorijos nariai—Žvilius ir Jonušaitis—yra žinomi to krašto veikėjai, turį patyrimo valdžios darbe. Tačiau B. Reizgio direktorijai teko dirbti tik penkis mėnesius. Šis laikotarpis krašto valdyme buvo ypatingai sunkus. M. Reizgiui reikėjo paimti ir atstatyti pakrikusius krašto finansus, ukišką gyvenimą atstatyti į normales vėžes. Be to, reikėjo ir patį valdymo aparatą apvalyti nuo priešvalstybinių gaivalų. Energingai dirbdama, M. Reizgio direktorija susilaukė gražių vaisių. Šiandien Klaipėdos krašto gyvenimas yra žymiai pagerėjęs, krašte pradėjo įsiviešpatauti ramumas ir tvarka, kuriuos taip griovė įvairaus plauko Vokietininkai. Jau nebegirdėti tų skandalingų nusiskundimų iš ramių ir darbščių Klaipėdos krašto gyventojų, kuriuos ankščiau visaip išnaudodavo ir terorizuodavo įvairus parėjunai ir Vokietininkų agitatoriai. Visi krašto gyventojai gryžo prie kasdieninių, įprastų darbų.

Tačiau gražiems ir kraštui naudingiems užsimojimams iš M. Reizgio direktorijos puses, daug trukdė krašte pasitikėjimo nebeturintis Klaipėdos krašto seimelis. Iš atstovų daugumos elgesio galima spręsti kad seimelis direktorijos darbus tyčiomis trukdė. Seimelio atstovai net du kartu nesusirinko išklausyti M. Reizgio direktorijos numatomų darbų plano ir del jo pasakyti savo nuomonę. O sulig Klaipėdos krašto pagrindiniu įstatymu, direktorija savo darbams turi gauti seimelio sutikimą. Klaipėdos krašto gubernatorius, matydamas tokį keistą seimelio narių elgėsį, Spalių 11 d. šią seimelio posėdžių sesiją uždarė.

Penkis mėnesius M. Reizgio direktorija su ukininkiška kantrybe varė kraštui naudingus darbus, nors seimelis juos ir boikotavo. Pagaliau, atėjo laikas leisti naujus įstatymus, kurių pagelba butų galima dar sekmingiau tvarkyti Klaipėdos krašto ukišką gyvenimą. Bet krašto įstatymų leidžiamoji įstaiga-seimelis naujais įstatymais nesirupino. O be jų M. Reizgio direktorijos darbas toliau tęsti pasidarė neįmanoma. M. Reizgio direktorija atsidurė keblioje padėtyje. Nerasdama kitos išeities, ši direktorija Gruodžio 1 d. krašto gubernatoriui įteikė savo pasitraukimo raštą.

Naujų Klaipėdos krašto direktorijos pirmininku gubernatorius paskyrė J. Bruvelaitį, ligšiolinį Klaipėdos krašto šaulių vadą ir žymų 1923 m. Sausio 11-15 d. sukilimo organizatorių. Jis sau bendradarbiais-direktorijos nariais pasikvietė atsargos pulkininką Grudzinską ir grafą VI. Zubovą. Tai grynai Lietuviška direktorija, kurią su džiaugsmu sutinka neparsidavę Klaipėdos krašto gyventojai.

Žinoma, ir Jurgio Bruvelaičio direktorijai valdymo darbas nebus toks lengvas, nes ir jai reikės tęsti M. Reizgio direktorijos pradėtą naudingą krašto ekonominio ir politinio gyvenimo atstatymo darbą. Jau dabar galima spėti kad ir naujai direktorijai smarkiai trukdys seimelis. Tačiau naujai direktorijai nėra ko bijoti, nes šio seimelio kadencija ateinamčių metų pradžioje baigiasi ir Geg. mėnesį įvyks nauji seimelio rinkimai.

Pasitraukusiai M. Reizgio direktorijai padėkojo gubernatorius Novakus ir Lietuviškosios organizacijos už jos didelius darbus Klaipėdos krašto gerovei. Tsb.

J. J. LAZICKAS
JEWELER — RADIOS
6407 Superior Ave.
Prie E. 65th-Norwood Rd.
—ENdicott 6438—

HELD'S FURNITURE
6900 Superior Avenue

Linkime savo kaimynams Lietuviams
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
CAFE IR RESTAURANTAS
Senai žinomas Clevelandietis
A. WIRBICKAS
užlaiko gražią užeigą
ALINĘ IR VALGYKLĄ
Penktadienio vakarais duodama skanios žuvies.
17320 St. Clair Avenue **Kampas E. 174th St.**

DELLA C. JAKUBS
(JAKUBAUSKIENĖ — Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
Lithuanian Funeral Home
Visiems Lietuviams norintiems naudoti musų kambarius leidžiame dykai.
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsit teisingą patarnavimą: mandagus, simpatiškas, greitas ir geresnis patarnavimas už kitų. Vežimai ligonių pervežimui į ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningos. Žemiausia kaina už palaidojimą, sulyg jusų pasirinkimo. Reikale telefonuokit.
6621 Edna Avenue **ENdicott 1763**

VILNIAUS KATEDROS TAISYMAS SULAIKYTA

Istorinė Vilniaus katedra, kurioje ilsisi Vytauto Didžiojo kaulai, užpernai buvo pradėjus griuti. Lenkai griebėsi katedrą atnaujinti, bet visa bėda kad jie neturi pinigų. Dalį lėšų suaukojo Vilniaus visuomenė, bet to neužtenka ir nėra galima užbaigti katedros aptaisymas.

Šiuo metu Katedros atnaujinimo didesni darbai sustabdyti, nes Lenkai suka galvas iš kur gaus pinigų istoriniam pastatui gelbėti. Tsb.

KLAIPĖDA PRIE LIETUVIŲ PAKĮLO

Prisiglaudus prie Lietuvos, Klaipėda pasidarė ne tik stambus prekybos bei pramonės centras, bet vienintelis uosto miestas sekmingai nukonkuravęs kitus savo kaimynus uostus, virsta taip pat antru po Kauno kulturos židiniu. Nuo 1934 metų rudens Klaipėdoje įsisteigė prekybos institutas. Ankščiau niekas nei nesvajojo kad čia galėtų buti aukštoji Lietuvos mokykla. Gruodžio 8 d. tikrenybe virto kita Klaipėdiškių svajonė — tai atidaryta nauja opera. Solistų tarpe yra keli asmenys dainavę Kauno operoje. Šios Klaipėdiškių meno šventovės išlaikymu rupinasi "Aukuro" draugija, kuriai vadovauja žymus vietos Lietuvių veikėjas Stikliorius. Tsb.

KUR PALAIDOTAS VYTAUTAS DIDYSIS?

Kaunas. — Nesenai Lenkų spaudoje pasirodė Kun. V. Meištavičiaus straipsniai, kuriuose jis dokumentais ir užrašais pasiremdamas nurodo kur yra palaidotas Vytautas Didysis. Kunigas Meištavičius budamas Vilniaus katedroje pastebėjęs prieš Šv. Antano koplytėlę akmenis kurie buvo įdėti į urvą ir saugojo inėjimą. Darbininkai jam kalbėjęs kad tame urve yra trijų žmonių kaulai. Autorius mano kad ten yra kaulai Vytauto Didžiojo, jo žmonų Julijonos ir Onos. Pažymėtina kad dabar Lietuvos ir Lenkijos istorikai suka galvas norėdami tvirtai nustatyti kurioje Vilniaus katedros pusėje palaidotas Vytautas Didysis. Tsb.

PULK. GUSTAITIS APDOVANOTAS ORDINU

Kaunas. — Nesenai Paryžiuje buvo tarptautinė aviacijos paroda. Lietuvą joje atstovavo karo aviacijos viršininkas, pagarsėjęs Lietuviškų lėktuvų kosntruktorius Pulk. Inž. Gustaitis, kuris šymet vadovavo Lietuvos aviacijos eskadrilei kelionėj po Europą. Įvertindama Pulk. Gustaičio didelius nuopelnus aviacijai, Prancuzijos vyriausybė jį apdovanojo garbės legiono ordinu. Tsb.

VIETINĖS ŽINIOS

NAMŲ SAVININKŲ SUSIRINKIMAS. Penktadienio vakare, Gruodžio 28 d., įvyks Mažų Namų savininkų organizacijos metinis susirinkimas, bus rinkimas valdybos 1935 metams. Taipgi šiuo susirinkimu užsibaigia vajus prirašinėjimo naujų narių į musų organizaciją. Bus raportai.

Toliau, bus renkama darbininkai rengimui koncerto kuris įvyks Sausio 13-tą, padengimui lėšų siunčiamo delegato į Washingtono konferencijai, kovai del bedarbės apdraudos (unemployment and social insurance bill).

Šiame susirinkime pareiga yra dalyvauti visiems be išimties ir atsivesti naujų narių. Pirm. K. Štaupas.

Stato Operą "La Tosca"

ANNE ROSELLE

Puccini's sensacinė opera, "La Tosca", statoma pastangomis Cleveland Orkestro, kurį vadovauja Arthur Rodzinski, Severance Hall, du vakaru, ketvirtadienį ir šeštadienį. Sausio 3 ir 5, pradžia 8 val., su vadovaujamose rolėse pažymiais artistais iš Metropolitan, La Scala ir kitų operų kompanijų.

Tai yra trečia iš serijos persťatymų didžiųjų operų Clevelando Orkestro, vadovaujant Rodzinskiui, toje puošnioje Severance salėje.

Tikietai parsiduoda nuo 1 iki 3 dolarių, ir galima gauti per paštą iš Severance Hall, Taylor's krautuvėje, ir kitose vietose.

Anne Roselle, graži Amerikos prima donna Vengriškos kilmės, ir viena iš žymiausių šių dienų soprano, dainuos vadovaujamoje rolėje.

Mario Chamlee iš Metropolitan dainuos rolėje Mario Cavaradossi, ir šis pažymus tenoras yra žinomas daugelyje šalių. Pirmas jo pasirodymas buvo 1920 metais Metropolitan operoje toje pačioje rolėje.

Kiti dainininkai bus Carlo Morelli, iš Chicago Opera, buvęs La Scala dainininkas. Prie to, bus visa eilė kitų gerų dainininkų.

SLA. 14-TA KUOPA rengia smagų vakarą, su gražia komedija ir pamarginimais, sekmadienį, Sausio 20 d., Lietuvių salėje. Kom.

PARSIDUODA KRAUTUVĖ
Kampinė cash mėsos ir groserių krautuvė, garantuota $500 savaitinių ineigų, nėra kompeticijos 4 mylios aplinkui. Greta yra 6 kambariai. Matykit agentą Zimerman, 2 iki 3 po pietų. 4164 E. 131 Street, netoli Miles ave.

PARSIDUODA KRAUTUVĖ
1042 E. 123 Street, prie Superior Through karo. Pieninė, cigarų, saldainių ir mokyklos reikmenų krautuvė, priešais didelę mokyklą. Nuoma $15 į mėnesį. Parsiduos pigiau negu pusės vertės. Pribukit tarp 2 ir 4 po pietų.

PARSIDUODA KRAUTUVĖ
1816 E. 79th St., saldainių, cigarų ir delikatesų krautuvė, teatro budinke, $400 ineigų į savaitę garantuota. Nuoma tik $35 į mėnesį. Parsiduoda pigiai. Smulkmenų klauskite pas Zimerman, 4164 E. 131 St, tarp 2 iki 3 po pietų.

Sveikinu visus Lietuvius su Naujais Metais
DR. S. T. THOMAS
LIETUVIS DENTISTAS
6902 Superior Ave.

SUPERIOR MEATS
VISOKIŲ RUŠIŲ RUKYTOS MĖSOS IR DEŠROS KALĖDŲ ŠVENTĖMS
Taipgi visokių rušių Suriai.
Kviečiame savo kaimynus Lietuvius ateiti pas mus viską gausit už prieinamas kainas.
4506 Superior Ave. **HEnderson 8638**

Rengiasi prie Didelės Auto Porodos

"Little Theatre of The Auto" bus vienas iš patraukimų Clevelando Automobilių Parodoje, kuri įvyks Public Auditoriume Sausio 12 iki 19. Bus parodyta garsinės filmos dirbimo ir bandymų įvairių automobilių.

Automobilių savininkai, studentai automotivų mokyklų ir mekanikai ras čia daug įdomumo tuose dalykuose kuriuos jie studijuoja.

Šis Teatras bus vienoje šiaurinių salių Public Auditoriume ir turės sėdynių del apie penkių šimtų žmonių. Rodymai eis ištisai nuo 11 ryto iki 11 vakaro šiokiomis dienomis.

Prie to, šioje automobilių parodoje bus įvairių kitų pamarginimų padarymui atsilankymo linksmiu ir maloniu. Muzika ir programai bus prie Merles Jacobs' NBC orkestro.

Namų Savininkams
Taisau ir sudedu furnasus. Vengiu ir taisau stogus ir nuobėgų rynas.
Darbas geras ir nebrangus.
Home Owners Furnace & Roofing Co.
J. W. GRAFF (Lietuvis)
7313 Myron av. GArf. 9269-R

LINKSMŲ KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
HORWITZ
CUT RATE DRUG STORE
Prescription specialistai
1135 East 79th St.

Linkėjimai
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
The Lithuanian Savings and Loan Ass'n
Cleveland, O.

WILKELIS FUNERAL HOME
Licensed Funeral Director
6522 Superior Avenue
NORINTIEMS KAMBARIUS DUODAME VELTUI.
Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Vienok musų patarnavimas, užjauta, simpatija ir prielakumas yra visiems lygus, be tsižvelgimo į kaštus.
Patarnavimas greitas, aukščiausios rušies ir visais atžvilgiais moderniškas.
HEnderson 9292

Didelis Pokalėdinis Išpardavimss
VYRAMS IR VAIKAMS GERIAUSIŲ RUBŲ IR VISOKIŲ DĖVĖJIMO REIKMENŲ UŽ PRIEINAMAS KAINAS

Marškiniai	$1 ir auk.	Petnešos	50c ir auk.	Nosinės	10c ir auk.
Kaklaraiščiai	25c ir auk.	Union Siutai	$1 ir auk.	Kelinės	$1.69 ir auk.
Kojinės	15c ir auk.	Bath Robes	$2.95 ir auk.	Overkotai	$10 ir auk.
Sveteriai	$1.25 ir auk.	Skrybėlės	$1.95 ir auk.	Lumberjacks	$3.45 ir auk.
Pirštinės	50c ir auk.	Kepuraitės	69c ir auk.	Lietsargiai	$1.00 ir auk.
Pajamas	$1 ir auk.	Spats	$1.00 ir auk.	Suade Jackets	$4.95
Kakliniai	69c ir auk.	Diržai	50c ir auk.		

KRAUTUVĖ ATDARA VAKARAIS
THE KRAMER & REICH CO.
7002 Superior Ave. kampas Giddings Road

Visiems Šilumos Reikalams **GAS**

Jusų Pasirinkimui bent kokis Gazo šildytojas įdedamo tipo . . . tokis kuris yra užtvirtintas musų inžinierių kaipo tinkamas pritaikymui jusų namuose turimam šildymo įrengimui . . . duodamas į namus mažu mėnesiniu mokėjimu

NUOMOS PLANU

Smulkmenų apie tai arba apskaitliavimo kiek kaštuos apšildyt jusų namą gazu, telefonuokit į

THE EAST OHIO GAS COMPANY
MAin 6640 East 6th ir Rockwell
arba pasitarkit su šildymo žinovais

KAS GIRDĖT CLEVELANDE-APIELINKĖSE

"DIRVA", 6820 Superior Ave.—ENdicott 4486—Atdara vakarais

UŽDARĖ SEPTYNIAS PASKOLOS ĮSTAIGAS. Valstijos inspektoriai pereitą savaitę uždarė Clevelando srityje septynias taupymų ir paskolos draugijų įstaigas.

Lietuvių Taupymo ir Paskolos Draugija matyt priklauso prie stipresniųjų, nes jos nelietė.

GAUKIT SAU KALENDORIŲ. Kiekvienas "Dirvos" skaitytojas kuris dabar užsimokės savo metinę prenumeratą $2.00 už "Dirvą", gaus dovanų puikų sieninį Lietuvišką kalendorių — kokį tik kas norės, o yra pasirinkimui apie 20 visokių rušių. Administracija.

APDOVANOJO. Moterų Ratelis Kalėdoms apdovanojo maisto kašėmis dvi seniausias Clevelando Lietuvių šeimas, jų pagerbimui. Rep.

NAUJAM OHIO VALSTIJOS SEIMUI vėl pradeda galvas ėsti kur galės sukelti 24 milijonus dolarių pinigų šelpimui valstijos biednuomenės 1935 metų bėgyje. Be abejo reikės uždėti taksus tiems kurie dar kiek nors turi. Tik tiek politikieriai teišgalvoja.

1934 metais buvo sukelta 18 milijonų dolarių, o likusius apie 100 milijonų dolarių gauta iš federalės valdžios. Iš tų pinigų buvo atliekama įvairūs viešį darbai kuriuose buvo paimta tukstančiai bedarbių.

PRANAS PIEČAITIS, gyvenąs Clevelande (kilęs iš Oblelių vals., Šakių aps.) jieškomas svarbiam reikalui Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke. Jis pats arba kas apie jį žino atsišaukite "Dirvos" redakcijon.

20 PRALOTŲ. Clevelando diocezijoje pereitą sekmadienį padaryta 20 naujų pralotų. Jų tarpe nėra nei vieno Lietuvio.

Tuos kunigus paaukštinimui rekomendavo Clevelando vyskupas Joseph Schrembs, kuris asmeniškai lankėsi pas popiežių praeitą vasarą.

UŽMUŠTA 326. Iki Gruodžio 24-tos dienos Clevelando srityje automobilių nelaimėse užmuštų skaičius pasiekė 326 asmenis.

Šeštadienį ir sekmadienį prieš Kalėdas užmušta 4 žmonės, kas padidino pereitos savaitės užmuštųjų skaičių.

VISOKIOS APDRAUDOS-INSURANCE
reikalais kreipkits pas mane
Apdraudžiu namus nuo ugnies, tornados, taipgi namų baldus ir automobilius; prie to apdraudžiu nuo sužeidimų ir parupinu kitokią apdraudą. Jeigu baigiasi jusų apdrauda ant namo ar kitko. duokit man ją atnaujinti. Vietoje kreiptis kur kitur tuo reikalu, paveskit saviems Lietuviams.
C. F. Petraitis
6702 SUPERIOR (viršuje)
Telef. HEnd. 5699

DR. HUGHES
DENTIST
Seniau buvęs ant St. Clair
dabar randasi
43rd ir Superior Ave.
Geriausias darbas už prieinamas kainas. Jeigu tik yra Dentisterijos darbas, aš ją atlieku.
Mielai suteiksiu savo draugams Lietuviams ir jų draugams gerą išegzaminavimą ir patarimą.
DR. HUGHES
4303 Superior Ave.
VALANDOS
Nuo 9 ryto iki 8 vak.
(Išskyrus sekmadienius)

Minėkime "Dirvos" 20 Metų Sukaktuves

Sausio 6 d., kitą sekmadienį, rengiama didelis "Dirvos" vakaras — Trijų Karalių Koncertas ir balius. Tai bus reikšmingas vakaras — pradžia minėjimo "Santaikos"-"Dirvos" 20 metų gyvavimo sukaktuvių ir 25 metų "Dirvos" redaktoriaus K. S. Karpiaus literatinio darbavimosi sukaktuvių.

Programas ruošiama puikus, įvairus, gražus, linksmas. Kitame numeryje bus plačiau apie tai pranešta.

Visi "Dirvos" mylėtojai, visi draugai ir rėmėjai, kurie per 20 metų išsyk "Santaiką", o paskiau "Dirvą" mėgote, ir jos dabartinį redaktorių K. S. Karpių per 17 metų palaikėte, dalyvaukit šiame jubilejiniame vakare.

Pradžiai metų, kurie šiame vakar dalyvaus, turi progą gauti sau puikų Lietuvišką sieninį kalendorių dovanų, nes bus išduodama tų kalendorių net visas desėtkas.

Programo pradžia 5:30 vak. Įžanga 35c., šokiams 25c.

PRAŠO DAUGIAU TAKSŲ. Miesto mayoras Davis prašo miesto tarybos pavelyti uždėti gyventojams daugiau taksų sukėlimui daugiau pinigų miesto reikalų vedimui 1935 metų bėgyje.

RENGIASI PRIE MINĖJIMO VASARIO 16-TOS. Netrukus ateis Vasario 16-ta — musų tautos Laisvės šventė. Tinkamam tos dienos šventimui, jau ruošiamasi ir prašoma visuomenę turėti mintyje.

Clevelande minėjimas Lietuvos Nepriklausomybės dienos bus sekmadienį, Vasario 10-tą, kadangi kitokiu laiku negauna salės. Lietuvių salėje bus gražios prakalbos, dainos.

Ši apvaikščiojimą rengia Katalikiškų Draugijų Sąryšis su tautinėmis draugijomis, ir tautinių draugijų atstovai prašomi prisiųsti atstovus į pasitarimą trečiadienio vakare, Sausio 2 d., Lietuvių salėje, nuo 7:30 val. Komisija.

LIETUVIŲ SALĖS BENDROVĖS šėrininkai, tėmykite, neužilgo bus pranešta kada atsibus Salės šėrininkų metinis susirinkimas. Visi stengkitės tame susirinkime dalyvauti, bus svarbių reikalų. Vald.

KAS NORIT KAMBARIŲ
Porai be vaikų turime gražius gyvenimui kambarius, su rakandais arba be, su šiluma ir kitais patogumais. Mes gyvenam tiktai du, be vaikų. Kreipkitės (2)
J. Vaitekunas
11221 Primrose ave. (arti Superior)

MOKINU DARBO ANT POWER MACHINE
vakarais nuo 6 iki 10 val.
Šeštadieniais visą dieną.
Tie gauna darbą katrie moka dirbti ant power siuvamų mašinų. Pamokinu už mažą atlyginimą. Turėsit amatą ant visada. Kreipkitės
6522 FORMAN AVE. (ties Šv. Stanislovo bažnyčia).

Draugiškas Klubas
Užkviečiame savo draugus atsilankyti į Privatišką Klubą — THE A. L. S. A. CLUB
1911 St. Clair Avenue
(Viršuje)
Alus, degtinė, muzika Tamošiuno šokiai — atdara visą naktį.

Valio 1935!
NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS
Smagų vakarą turėsit atsilankę į
SUPERIOR CAFE
6927 Superior Avenue
PIRMADIENIO VAKARE
GRUODŽIO-DEC. 31
Šokiai visą naktį.
Chow Mein Vakarienė.

ADELAIDE MILIAUSKAITĖ
Clevelandietė solistė, kuri dainuos Kun. V. G. Vilkutaičio jubilejiniame bankete Gruodžio 30 d.

KUN. VILKUTAIČIO JUBILEJUS. Sekmadienį, Gruodžio 30 d., bus minima Šv. Jurgio parapijos klebono Kun. V. G. Vilkutaičio 25 metų kunigavimo jubilejus. Ryte 10:30 val. bus iškilmingos mišios, dalyvaus svečių kunigų.

Vakare, parapijos bažnytinėje salėje, bus iškilmingas banketas. Banketo pradžia 7 val., bet publika prašoma rinktis anksčiau. Tą patį vakarą tikietai vėliau 6 valandos nebus parduodami, todel patartina įsigyti iškalno.

Visas paskutines tris dienas prieš banketą parapijos salėje bus galima gauti visas informacijas ir bilietus norint įsigyti iškalno. Komisija.

NAUJŲ METŲ RADIO programe iš stoties WJAY bus ir Lietuviškų dainų.

"Dirvos" radio programą pereitą sekmadienį išpildė plačiai žinomi Akroniečiai meno veikėjai, broliai Ignas ir Petras Holišiai su Clevelandietėmis sesutėmis Ona Mačiutiene ir Petrone Urbšaičiute. Davė gražių Kalėdinių giesmių.

Jų giedojimas taip patiko radio stoties vedėjui kad užkvietė tą patį kvartetą pagiedoti per pačias Kalėdas, ir taipgi Naujų metų dienos programe, kuris atsibus po pietų iš tos pačios stoties.

CLEVELANDO PAŠTAS šių Kalėdų laiku padarė $214,212 vertės biznio, tai yra daugiau negu kurį kitą paskirą metą nuo 1929 m.

LINKSMŲ KALĖDŲ! Šios Kalėdos buvo labai linksmos Clevelando vidurmiesčio didėsėms krautuvėms, nes prieš šventes jos buvo užsigrudusios pirkėjais. Apskaitliuojama kad mieste Kalėdų dovanų pirkimui praleista arti 20 milijonų dolarių — 20 nuoš. daugiau daryta biznio negu pereitą metą Kalėdų laiku.

Kuomet vieni žmonės neapgalvotai leido pinigus pirkimui savo draugams Kalėdų dovanų, tukstančiai kitų žmonių, vargan patekę, neturėjo iš ko pavalgyt.

Pasitikit Naujus Metus
atsilankydami į
BACCHUS CAFE
(L. P. Baltrukonis, sav.)
2112 ST. CLAIR AVE.
Specialė Naujų Metų Vakarienė $1.00 ypatai
Muzika, Valgis, Vynas
Užsisakykit vietą dabar
Phone PRos. 5119

KOMER COAL & WOOD CO.
1201 East 80th St. Phone GArfield 2921
Lietuvis Anglininkas—Pristatau greitai—tik reikalaukit
ORIGINAL POCAHONTAS LUMP ..... tonas $8.25
(Bishop mine Pocahontas anglis duoda tik bušelį pelenų iš tono)
No. 3 POCAHONTAS ..... tonas $7.95
(Ši anglis duoda didelį karštį)
STANDARD POCAHONTAS LUMP ..... tonas $7.85
(Ši anglis duoda didelį karštį, sudega iki smulkių pelenų.)
KENTUCKY LUMP ..... tonas $7.85
(Ši anglis taipgi duoda visai mažai pelenų, viskas sudega)
SUN KING LUMP ..... tonas $6.75
(Ši anglis yra geros rušies, tinka virtuvei ir šildymo pečiams)
WEST VIRGINIA LUMP ..... tonas $6.45
(Geriausia anglis iš Fairmont, W. Va. distrikto)

WRESTLING

By K. J. M.

NUMA CONQUERS HYATT

Although the weather was very, very cold, and a majority of people were still scratching oversized heads from Christmas cheer, a goodly sized crowd turned out to see Leo Numa, the handsome, hand a defeat to Leo Hyatt, the brute.

Leo Numa registered the first fall in 23 minutes, but 5 minutes later Hyatt turned tables on the handsome Swede. It was curtains for Hyatt exactly six minutes later when Numa administered a terrific body slam to put him down for the count of three, much to the approval and applause of the fair fans.

The supporting cast did very well with the following resulting:

Hank Barber, Jewish Terror, took a much surprised licking at the hands of Leon Macaluso, in 18 odd minutes, this beginning the semi-final. Joe 'Bull' Komar was disqualified in his go with George Getsewick, because of unmannerly conduct. Ed Miska of Akron and Richard Stahl executed some fine wrestling to finish up in a 30 minute draw. Stand-by Keril Tarasoff was a very easy victor over the aging Vladimir Duboff in the opener.

There will be no wrestling matches next week. The management made the announcement that starting on January 9th the wrestling matches will be held downtown, at the Central Armory.

BAIGIA RENGTI $10,000,000 EKSPOZICIJĄ

Suvirš 12,000 darbininkų visu greitumu dirba įrengimui 10 milijonų dolarių vertės parodos, kuri bus įrengta 13 milijonų dolarių vertės ekspozicijos patalpose apimančiose plotą 264,000 ketvirtainių pėdų, ir tikima kad tą ekspoziciją atlankys apie 300,000 žmonių — tai yra vaizdas pirm atidarymo milžiniškos Cleveland Exposition, kuri tęsis nuo Gruodžio 29 iki Sausio 6 d.

Tai bus didžiausias Ohio valstijoje prietikis, surengtas iškilmingu pavyzdžiu kokį parodė Chicagos Century of Progress.

Norima sutraukti parodą pamatyti kuodaugiausia žmonių, todel įžanga į ekspoziciją padaryta labai maža, prie to bus palengvinimai atvažiuoti gelžkeliais ir autobusais per tas devynias dienas.

Kaipo dalis programo laike parodos bus pakviesta garsųs pasauliniai oriniai aktoriai, sako reikalų vedėjas Lincoln G. Dickey.

Parodoje bus atvaizduojama industrijos, taipgi daugelis kitų dalykų, Komercija, Puošnus Namai, Mados, Grožės Gatvė, Elektrika, Reikmenys, Pirklyba, Viešbučiai, Pasilinksminimai.

VIETINES žinias ar pranešimus rašant, darykit juos trumpus, nes arba netilps arba bus Redakcijos sutrumpinti.

GAVO
Pinigus Lietuvoje, siųstus per "Dirvą" šios ypatos:

Barbora Čapliauskaitė	$10.00
Gras. Bluntaitienė	$5.00
Jonas Kazlauskas	$5.00
Ona Kižiutė	5.00
Pr. Vaičiulis	10.00
Agnieška Juodviršienė ..	15.00
Antanas Smilgys	5.00
"Musų Rytojus"	lt. 15
Petronė Dereškienė ..	$10.00

Kreipkitės vėl:
6820 Superior Ave. Cleveland

Sutaupysit 20 iki 40%
ant Radio ir Muzikalių Instr. Aukštos rušies muzikos mokykla, 50c privatinės lekcijos.
HOEDL'S MUSIC HOUSE
7412 St. Clair Ave. (2)

STONIS
RESTAURANT
Didžiausia ir Gražiausia LIETUVIŠKA VALGYKLA
Duodame į stalą skaniausius valgius ir visokius legališkus GĖRIMUS
6824 Superior Ave.

Ofiso telefonas
ENdicott 1378
Namų
CLearwater 1951-J
DR. A. J. KAZLAUCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6902 Superior Ave.
Valandos: 1—3 ir 7—8 p. p.

Youth's Forum

Editor—Peter Skukas Phone: ENdicott 4486 6820 Superior Ave. Cleveland, O.

SNAPSHOTS OF LIFE of K. S. KARPIUS
Editor of the Dirva

By PETER SKUKAS.

EDITOR'S NOTE

This is the first of a series that will appear on this page, from time to time, of personages of merit and need not necessarily be important. We believe there are many Lithuanians who in their quite, unassumed manner, are creating a better life, a better world in which to live. Professionals will this time take a back seat, so to speak.

* * *

Naturally, Mr. Karpius, as editor of the Dirva, deserves a first consideration, first because this section has been made possible by him, and second because he is sincerely interested in the welfare of the Lithuanian people: their cultural aims and in their betterment as a whole.

Though known by many people throughout this world, Mr. Karpius generally escapes the notice of many people because of his limited maneuvering amongst our people, spending much time at his work and outside study. Writing is a devotion with him.

One may aptly term him the "human dynamo" he should be hailed as the New Deal to the more modern of aged Lithuanians and Lithuanian youth. He has so youthful an appearance that if he strutted through a college campus with a grip under his arm you would likely mistake him for an advanced student. A life of 39 rapid years has been crammed full with experience and work that he rightly earns the above sobriquet.

Cravings to become a printers devil and a writer were inborn in him since a youth. Born in Lithuania, after making several attempts at the writing game, he migrated to the United States arriving at Lowell, Mass., Christmas day, 1909 a lad of 14, he stared at the towering sky-scrapers where he was first to learn his "ems", "ps" and "qs". For two years he stayed in Lowell, Mass., laying the rudiments of his life work.

Upon his arrival to America, on Christmas day, 1909, he found newspaper subscribed by his brother, and soon after the New Year 1910, he began sending in his contributions, while attending an American school. His contributions were accepted, and then his career as a writer was begun. One of the papers even invited him on their staff, thinking he was a grown man. Mr. Karpius wrote poetry, short stories, for two or three Lithuanian newspapers in the U. S. A year later, in 1911, while he was a student in an American school, the publisher of "Keleivis", already acquainted with his writings, made him an offer to teach him the newspaper trade, and from that time on his newspaper work began. He continued his American studies in night schools.

The year 1935 marks the 25th anniversary of his literary work. Although educated in a Russian school, Mr. Karpius managed to get his Lithuanian, and as soon as the Russian government permitted Lithuanians to print books and newspapers in the Lithuanian language, after 1905, he began his studies in Lithuanian during summer vacations, making use of what he has learned thru his mother from a Lithuanian prayer book, as Lithuanian literary books were forbidden before 1905.

Of his education he had eight classes of European training which is equivalent to about a year of college in this country. He has, however, by prodigious reading and by taking several courses at Western Reserve, broadened his education considerably.

He says that the secret of success is just ordinary hard work. A simple philosophy which has kept this "human dynamo" revolving at a steady even keel to this date.

Perhaps this sobriquet is still unclearified. Mr. Karpius daily spends close to twelve hours in his office taking care of the regular newspaper routine which includes reading three daily English papers, linotyping, since he writes as he linotypes he thereby saves an extra step—the copy, plus all the other business details, interviewing business men and other interested parties. In his spare time on Sunday after a broadcast he reads history, usually, that is if he has no concert to take care of.

As with his appearance, his 11 years of marital cruising has not begun to tell on him in the least, and likewise with his wife, Ann. In fact during these eleven years he has written twenty-five books and to date has written thirty-four, the last recently published "Merunas", a historical romance, and still another one shaped out for writing soon, all of these in the Lithuanian language. Mr. Karpius never uses a dictionary and is widely known as the most perfect grammarian today. His newspaper work concedes that.

Mr. Karpius' personal life is truly simplicity itself. Reading he enjoys most of all, while swimming in summer is tolerated for sun-bathing, though he does swim. While he doesn't brag about his dancing he participates on social grounds. He does not drive a car. No time to fix flats, I suppose. Music, Lithuanian and English classical, are his diversions. Goes to the movies only to view good historical or otherwise solid pictures. Shocking to his new wife, for she dreaded to think who was to do all the odd jobs that accumulate about a house, he squelched that notion by doing bricklaying, plumbing, carpentry and electrical work, when the occasion arose for it. He repairs his own newspaper machinery very frequently.

When the bust of Dr. Basanavicius

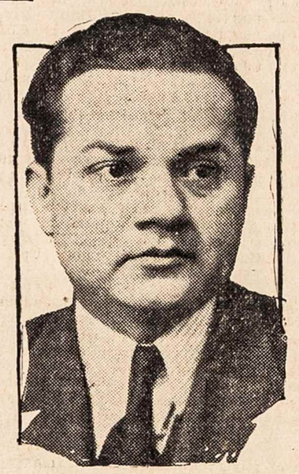

K. S. KARPIUS

was given to the Cleveland Cultural Garden, it was through Mr. Karpius' influence that the Swedish American Line transported the bust here free of charge. He was the first man to offer a donation to the garden, a ten dollar bill, and at present tops the list of donors in the private donors group.

The Cleveland Public Library has nearly all of his written books.

He has most steady nerves but would not kill even a fly, his wife says. Like George B. Shaw, he eats very little meat and does not smoke.

Truly, here is a man whom the Lithuanians, of all creeds, should be proud of and are. His personal friends number into thousands of all tastes and creeds. Though he is purely Nationalistic, there is still enough big heartedness in him to get along with anyone who can be gotten along with at all. His personal enemies are few. For as a writer no one is immune from criticism, but as a personality Cleveland is indeed fortunate to have a man with the solidarity of the Rock of Gibraltar. He is, probably, by far, the most popular man among the younger Lithuanian set here. He seems to understand them better, even in their tendency toward modernism and advancement.

His life is his own and he has chosen writing as his work. That is his sole objective. He has come a long way. May the remainer be overgrown with the rich, fruitful experiences which we call a mellowed life.

Uncensored

SIDE GLANCES

By K. J. M.

The big bad bull Joe Komar, well-known Lithuanian wrestler, has arrived in Cleveland to roost for a while again. He brings his whole family, consisting of the Mrs. the dog and his puddle jumper.

Welcome to the beeg city Joey, give us a couple of good wrestling exhibitions and you won't have to fly the coop. Give us a couple of bad matches and you won't have to fly the coop anyway.

(Watch for a man that looks like a pigeon, you know, all chest—that's our own little Josephus "Bool" Komar.

Have you taken notice of the new eye-glasses Charlie Stonis is sporting? Perhaps you did, but do you know why? Here's the dope; for the past four years he has strained his eyes looking for business to pick up, and keeping an eagle's eye on every corner, just sorta watchin for prosperity to round it. Here's hoping you don't wear these glasses out before you find our friend prosperity, Charlie.

George Silver the flower dispenser scurring homeward with the greatest of haste, after a long hard day of deciding, what kind of flowers go nice for which kind of people, clothes, furniture, etc. It's a hard day's work making up the Xmas shoppers' minds for them, says George.

Mr. Felix Baranauskas certainly lives up to the old presidential custom of smoking up one's upper lip with a cigar between the teeth.

Felix is the Lithuanian Citizens Club president. Perhaps its the prestige that goes with a cigar, but corn cob pipes are a lot cheaper.

Did you ever feel like Peck's bad boy? Peter Skukas did. It happened like this—

Our editor, (the old mean last minute shopper) was in everybody's way in a certain department store last minute dive, he dove and came up face to face with Miss Helen Sheppard behind a perfume counter. The rest is easy enough to imagine, she sold our young hero on the idea that any perfume was suitable for sweetheart, sister, aunt, grandmother, with no argument from the buyer—no sir, anything to get out of a mess like that, eh Pete.

Rankų Darbo Cigarai
50 gražioje dėžutėje už $1.25, arba už $1, sulyg rušies.
Havana cigarai, rankų darbo 50 už $2.00.
CLEVELAND TOBACCO CO.
2133 Ontario st. Cleveland, O.

AMONGST OUR LITHUANIANS

EDITOR'S NOTE: Announcements of any personal or social interest will be cordially accepted. Send or phone yours in.

DIRVA'S 20TH ANNIVERSARY CELEBRATION

In celebration of the 20 years of business in the newspaper field the Cleveland Lithuanian newspaper DIRVA is sponsoring the first of a series of entertaning programs beginning January 6, 1935.

Each program will take place at the Lithuanian Hall, with a lapse of several months between each affair.

There will be more information concerning these affairs later. For the present it will suffice to say; if you have attended any of the DIRVA programs before, you'll be sure to keep this date open and make your reservations early.

o o o

VACATIONS HOME

Miss Mary Balcrius, of Scranton, goes home during the Xmas recess of Western Rreserve U., Cleveland, Miss Balcrius is studying Public Health Nursing here.

o o o

CLEVELAND CURRENT EVENTS

Dec. 30th., Lithuanian Hall, Lith. Republican Club Dance.

Dec. 30th. St. George's Hall, a banquet celebrating Father Vilkitaitis' twenty-five years in the priesthood.

Dec. 31, Lithuanian Hall, Lithuanian Young Peoples Club dance.

Jan. 5th., Lithuanian Hall, Dr. V. Kudirko's dance and card party.

Jan. 6th., Lithuanian Hall, the "Dirva's" 20th anniversary concert and dance.

Jan. 20th., Lithuanian Hall, SLA 14th Chapter, Drama and Dance.

Feb. 24th., Lithuanian Hall, benefit Dance and Concert for the improvement of the hall.

o o o

LITHUANIANS ARE MEMBERS OF THE CLEVELAND MESSIAH CHORUS

For thirteen years, the Cleveland Messiah Chorus has presented to the Community, a gift in keeping with the times, Handel's Messiah. These are of course, given before Christmas and the last took place December 16, at the Music Hall of the Cleveland Public Auditorium.

Glancing through the list of picked songsters we find Mr. J. W. Bendler, a tenor, and Mr. F. J. Zuris, a bass. Both are of Cleveland and are often active in the more cultural apects of our Lithuanian doings. Mr. Bendler hails from Western Res. U. and has been in the employ of the Cleve. School Board for more than a decade while Mr. Zuris was once a student at Cornell, now a progressive salesman in this city.

o o o

"SANTAIKA"-"DIRVA" 20TH ANNIVERSARY

The Lithuanian weekly Dirva had its beginning in 1915, it was first published under the title "Santaika" (Peace). Its first publisher was Paul Sukis, first editor, Vincent Greicius, musical composer, "Santaika" at this time was a small 4 page paper.

Mr. A. B. Barto, Lithuanian banker and real estate dealer, then stepped in, organized a corporation, The Ohio Lithuanian Publishing Co., and in 1916 it was renamed Dirva (Field) a field for literary workers. At this time it was converted into a full-sized 8 page paper.

Editors came in rapid succession first Mr. .V S. Jokubynas, then Juozas Gedminas, until the present editor, K. S. Karpius was invited to come from New York, where he was assistant editor for the largest Lithuanian newspaper, Tevyne, organ of the Lithuanian Alliance of America. Mr. Karpius accepted and came to Cleveland in November, 1917, and remained with Dirva ever since. In 1925, all the stock of the company was taken over from the original publisher, M. Barto, by Paul Vasiliauskas and K. S. Karpius, and in 1929 Karpius became the sole owner of the company.

o o o

TO YOUNGSTOWN

Mr. J. W. Graff (Lithuanian Furnace Man, 7313 Myron Ave) and his family will spend the year-end at the home of his wife's mother, Mrs. Saveika, Youngstown, Ohio.

The very talented pianist, Miss Regina Grecius, is now the ace pianist for Popeloff's Dancing School at Carnegie Hall, Cleveland. Her dad is now the organist at St. George's Church here.

Charles J. Bills is spending his Christmas in Dubois, Pa., with his parents and relatives.

K. of L. SPOTLIGHT

By A. U.

Don't forget K of L's, get together and bring all of your friends to our New Year's Eve party. Come and spend your evening with us, we assure you of an entertaining evening.

To supply a great number of requests, additional tickets have been printed, so you better hurry and get your tickets, for Friday Dec. 28, will be your last opportunity.

The K of L choir sang at the new parish during Christmas, and was greatly complimented on their harmony, by various parishoners. The choir was under direction of Mrs. P. Luiza.